VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 32)**

z dnia 26 czerwca 2012 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 32)

26 czerwca 2012 r.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradująca pod przewodnictwem posła **Ryszarda Kalisza (SLD)**, przewodniczącego Komisji oraz posła **Jerzego Kozdronia** (PO), zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

- sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r. (druk nr 447) wraz z analizą NIK (druk nr 485) w zakresie:
- części budżetowej 08 – Rzecznik Praw Obywatelskich,
- części budżetowej 10 – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych,
- części budżetowej 05 – Naczelny Sąd Administracyjny,
- części budżetowej 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury,
- części budżetowej 06 – Trybunał Konstytucyjny,
- części budżetowej 04 – Sąd Najwyższy,
- części budżetowej 13 – Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu,
- części budżetowej 52 – Krajowa Rada Sądownictwa,
- części budżetowej 15 – Sądy powszechne,
- części budżetowej 37 – Sprawiedliwość,
- państwowe fundusze celowe:
a) Fundusz Pomocy Postpenitencjarnej,
b) Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywięziennych Zakładów Pracy,
- instytucje gospodarki budżetowej:
a) Zachodnia Instytucja Gospodarki Budżetowej „Piast”,
b) Podlaska Instytucja Gospodarki Budżetowej „Bielik”,
c) Bałtycka Instytucja Gospodarki Budżetowej „Baltica”,
d) Pomorska Instytucja Gospodarki Budżetowej „Pomerania”,
e) Mazowiecka Instytucja Gospodarki Budżetowej „Mazovia”,
f) Podkarpacka Instytucja Gospodarki Budżetowej „Carpatia”;

- sprawozdanie z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2011 roku w zakresie działania Komisji (druk nr 485).

W posiedzeniu udział wzięli: **Stanisław Chmielewski** sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, **Stanisław Dąbrowski** pierwszy prezes Sądu Najwyższego, **Maciej Graniecki** szef Biura Trybunału Konstytucyjnego, **Roman Hauser** prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, **Irena Lipowicz** rzecznik praw obywatelskich, **Wojciech Wiewiórowski** generalny inspektor ochrony danych osobowych, **Małgorzata Niezgódka-Medek** wiceprzewodnicząca Krajowej Rady Sądownictwa, **Łukasz Kamiński** prezes Instytutu Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, **Marek Jamrogowicz** pierwszy zastępca Prokuratora Generalnego oraz wicedyrektorzy departamentów Najwyższej Izby Kontroli: **Elżbieta Karczmarczyk**, **Sławomir Sierański** i **Dariusz Zielecki**.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Daniel Kędzierski, Ewa Kwiatkowska**, **Barbara Orlińska** i **Maciej Zaremba** - z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Otwieram posiedzenie sejmowej Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Stwierdzam kworum. Porządek dzienny dzisiejszej Komisji przewiduje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 31 stycznia do 31 grudnia 2011 roku, druk nr 447, wraz z analizą NIK, druk nr 485.

Witam wszystkich przedstawicieli organów władzy państwowej, z którymi Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka współpracuje. Nie będę już witał z osobna, bo wszyscy państwo jesteście najważniejsi i pozwólcie, że przejdę już do rozpatrzenia porządku obrad.

Jako pierwszy Rzecznik Praw Obywatelskich, część budżetowa 08. Proszę panią profesor Irenę Lipowicz o przedstawienie sprawozdania.

Rzecznik praw obywatelskich Irena Lipowicz:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, szanowni goście, nie chciałabym nadmiernie rozszerzać mojego sprawozdania, powiem tylko, że przy ograniczonych środkach finansowych udało się zrealizować zadania i wszystkie środki wydać w sposób, który był zamierzony. Oczywiście, jak zawsze, są pewne niespodzianki lub są elementy, których nie byliśmy w stanie przewidzieć, stad na przykład dochody wynikające ze zwrotu części składek zusowskich w związku z nieplanowanymi zachorowaniami są nieco wyższe niż planowaliśmy. Jeżeli chodzi o kwestię wydatków, nie mieliśmy tu większych zaskoczeń, wymagało to jednak dyscypliny ze strony wszystkich pracowników, którym jestem za to wdzięczna, ponieważ nowe zadania nałożone na rzecznika w poprzednim roku nie łączyły się z przyznaniem środków finansowych na mechanizm równego traktowania. Mimo to staraliśmy się w miarę możności, na przykład dzięki zaangażowaniu społecznemu ekspertów, realizować te zadania równego traktowania w sposób wstępny na ile było to możliwe i przygotować szersze realizowanie w następnym roku. W obecnym budżecie mamy już pierwsze środki na ten mechanizm, a więc sprawozdanie będzie wyglądało w przyszłym roku inaczej.

Wśród wydatków poważną kwotę stanowił remont budynku, częściowa zmiana wyposażenia, często to była wymiana wykładzin czy mebli niezmienianych od 20 lat, oraz dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych łazienek. Mamy wśród nich również naszych interesantów.

Na życzenie Wysokiej Komisji bardzo chętnie rozwinę każdy z fragmentów sprawozdania, które zostało w formie pisemnej przedstawione paniom i panom posłom. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Dziękuję bardzo pani profesor, rzecznikowi praw obywatelskich. Proszę o koreferat pana posła Marka Asta.

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

A NIK? Może najpierw NIK się wypowie co do tego referatu?

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Może być pierwszy NIK. Proszę bardzo. Przedstawiciel NIK.

Wicedyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli Elżbieta Karczmarczyk:

Kontrola w części 08 – Rzecznik Praw Obywatelskich była kontrolą w ograniczonym zakresie. Tak przyjęliśmy w naszym programie kontrolnym, że te części, które były przez ostatnie dwa lata ocenione pozytywnie i miały pozytywną ocenę z badania ksiąg rachunkowych, będą miały zakres kontroli mniejszy niż pozostałe. Wyniki tej kontroli wskazują na pozytywna ocenę wykonania budżetu państwa. Nie mamy zastrzeżeń co do sprawozdawczości budżetowej, zastrzeżeń co do zamówień publicznych. Wszystko odbywało się zgodnie z obowiązującymi przepisami. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Dziękuję bardzo. Teraz pan poseł Marek Ast.

Głos z sali:

Nieobecny.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Dobrze. Jak pana posła Marka Asta nie ma, to w takim razie proszę bardzo, czy panie i panowie posłowie mają uwagi do sprawozdania bądź do analizy Najwyższej Izby Kontroli? Nie ma. Czy ktoś z państwa jest przeciw przyjęciu sprawozdania z wykonania budżetu w części 08 dotyczącej Rzecznika Praw Obywatelskich? Nie widzę. Przyjęliśmy.

Przechodzimy do części drugiej.

Rzecznik praw obywatelskich Irena Lipowicz:

Chciałam bardzo podziękować panu przewodniczącemu i Wysokiej Komisji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do części drugiej, części budżetowej 10 – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych. Kto ze strony Generalnego Inspektora? Nie ma nikogo? To odkładamy. Przechodzimy do punktu trzeciego, Naczelny Sąd Administracyjny. Widzę pana prezesa profesora Romana Hausera. Bardzo proszę.

Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego Roman Hauser:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, przedstawiam informację o wykonaniu budżetu Naczelnego Sądu Administracyjnego za rok 2011. Zacznę od sfery dochodowej. Planowany dochód na rok 2011 został przyjęty w kwocie 45.858 tys. zł, natomiast dochody wykonane w roku 2011 były wyższe o 15.000 tys. zł. Ten wzrost dochodów Naczelnego Sądu Administracyjnego związany był głównie, bo w kwocie 13.300 tys. zł, z wyższymi wpisami od skarg kierowanych do wojewódzkich sądów administracyjnych i do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Dodatkowo kwota 1500 tys. zł związana była ze spłatą pożyczek mieszkaniowych ze strony sędziów. Wielokrotnie miałem okazję tłumaczyć na posiedzeniu Wysokiej Komisji, że precyzyjne określenie wysokości dochodów Naczelnego Sądu Administracyjnego nie jest możliwe ze względu na zmieniającą się dynamikę spraw wpływających do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Przechodzę do spraw związanych z wydatkami Naczelnego Sądu Administracyjnego w dziale podstawowym związanym z funkcjonowaniem Naczelnego Sądu Administracyjnego i 16 wojewódzkich sądów administracyjnych. Planowana kwota wynosiła 352.000 tys. zł, wykonana została w wysokości 338.000 tys. zł, a więc wykonano 98% planowanego budżetu. Ja przypominam, że w pracach nad budżetem na rok 2012 mówiłem o tym, że blokowałem środki finansowe w związku z niemożnością zakończenia remontu budynku przy ulicy Jasnej 6, tak zwanej starej siedziby Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Gdy chodzi o przejścia sędziów w stan spoczynku, wydatki planowaliśmy w wysokości 20.600 tys. zł, wykonaliśmy 19.600 tys., czyli także 98%. Wszystkie planowane zakupy i zadania inwestycyjne zostały przez Naczelny Sąd Administracyjny zrealizowane, co pozwala mi prosić Wysoką Komisję o pozytywne zaopiniowanie wykonania budżetu Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Dziękuję bardzo. Proszę przedstawiciela NIK-u.

Wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej NIK Dariusz Zielecki:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny. Szczegółowa kontrola, którą objęto ponad 16.000 tys. zł wydatków, wykazała, że dokonywano ich w sposób celowy, gospodarnie oraz – z dwoma wyjątkami – zgodnie z obowiązującymi przepisami. O tych wyjątkach za chwilę powiem. Ustalono, że prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego sprawował nadzór określony w ustawie o finansach publicznych. Jeżeli chodzi o dochody, zrealizowano je w kwocie prawie 46.000 tys. zł, prawie o połowę większe od planowanych, przy czym te główne źródła dochodów są to wpływy z opłat sądowych, trudne do oszacowania i planowania. Chciałbym pod-

kreślić, że zgodnie z przyjętymi założeniami kontroli, NIK nie obejmowała w tym roku szczegółową kontrolą dochodów NSA z uwagi na niewielką ich skalę w odniesieniu do całych dochodów budżetu państwa.

Jeżeli chodzi o wydatki, to wykonano prawie 96% kwoty planu po zmianach. Jak już wspomniałem, dokonywano ich prawidłowo. Były tutaj dwa wyjątki, jeden to zakup paliwa do samochodów służbowych, którego dokonywano w ramach pojedynczych transakcji, bez stosowania przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych, chociaż łączna kwota tych zakupów przekroczyła próg 14 tys. euro, co właśnie obliguje do stosowania procedury tej ustawy. Nie podzieliliśmy tutaj argumentów prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, że ustalenie łącznej szacunkowej wartości zakupu nie było możliwe ze względu na zmieniające się ceny oraz, że połowa potrzeb transportowych NSA zaistniała dopiero w trakcie roku. Ustaliliśmy bowiem, że w planie finansowym NSA na rok 2011 na usługi transportowe, w tym głównie na paliwo, zaplanowano 233 tys. zł, a więc znacznie więcej niż te 14 tys. euro. Ponadto zwróciliśmy uwagę na błędne wyliczenie należności z tytułu zobowiązań z tytułu abonamentu RTV. Tutaj stwierdziliśmy niewielką nadpłatę, która w wyniku naszej kontroli została zaliczona na poczet abonamentu na 2012 rok.

Jeżeli chodzi o sprawozdawczość, księgi rachunkowe, to tutaj nie stwierdziliśmy nieprawidłowości i opinia o rzetelności sprawozdań jest pozytywna. Również nie mieliśmy zastrzeżeń co do wiarygodności ksiąg rachunkowych i skuteczności kontroli finansowej.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Dziękuję bardzo. Proszę pana posła Jerzego Kozdronia o koreferat.

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Rekomenduję Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka pozytywne zaopiniowanie sprawozdania z realizacji dochodów budżetowych za 2011 rok. Tak jak to wynikało z wcześniejszej informacji pana prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, planowane dochody zostały przekroczone o prawie 48,9%. Udział w tych dochodach mają głównie wpisy stosunkowe i tutaj jest trudno cokolwiek zaplanować i przewidzieć w sposób szczegółowy, ponieważ kiedy zwiększy się ilość spraw z dużą wartością przedmiotu sporu – od razu mamy większe wpływy z tytułu wpisów niż zaplanowane. Takie rzeczy trudno jest zaplanować. Podobnie duże wpływy były ze spłaty pożyczek mieszkaniowych. Tutaj strony, sędziowie, niejako same umawiają się i sami realizują spłatę tych pożyczek. Jeżeli wynika to z ich woli, to w krótszym terminie spłacają te pożyczki i wtedy mamy większe wpływy do budżetu. Natomiast jeżeli chodzi o uwagę dotycząca abonamentu, to podejrzewam, że to jest jakaś pomyłka, po prostu ktoś to źle skalkulował. Natomiast ten zarzut podniesiony przez przedstawiciela NIK odnośnie do braku stosowania ustawy o zamówieniach publicznych… Rozumiem pana prezesa z NIK, że ustawa jest zobowiązująca, trzeba było przeprowadzić to zgodnie z ustawą o zamówieniach publicznych. Z drugiej strony, Naczelny Sąd Administracyjny jest o tyle wytłumaczony w tej sprawie, że te przetargi przeprowadzał, i to czterokrotnie, i żaden nie dał po prostu wyniku pozytywnego, i w tej sytuacji nie mogli zamknąć tych pojazdów służbowych i nie korzystać z tych środków transportowych. W związku z tym, mamy nadzieję, że ten piąty przetarg, który jest przeprowadzany, da pozytywne wyniki i nie będziemy mieli wtedy problemu z wyłonieniem oferenta. Wniosek z tej dyskusji jest taki, że musimy pochylić się nad ustawą o zamówieniach publicznych, ponieważ jest jakiś błąd w tej ustawie, który po prostu powoduje, że nie możemy tej ustawy w każdej sytuacji stosować.

Mam jedną wątpliwość, jeżeli chodzi o sprawozdanie Naczelnego Sądu Administracyjnego i chciałbym zwrócić się z tym pytaniem do pana prezesa. Widzę, że w projektowanych wydatkach na 2011 rok zawarta była też kwota na ponad 6000 tys. zł na zaciąganie pożyczek mieszkaniowych przez sędziów. Tych sędziów mamy w całym sądownictwie administracyjnym ponad 600 i teraz jest pytanie, czy ci sędziowie zaciągając te pożyczki mieszkaniowe, zaciągają je jednorazowo w czasie swojej kariery, czy po spłaceniu tej pożyczki mogą powtórnie zwracać się o udzielenie tej pożyczki? To wszystko. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Dziękuję bardzo. Czy pan poseł Zbigniew Kuźmiuk w tej sprawie? Nie, dobrze. Panie pośle, jako przedstawiciela Komisji Finansów Publicznych proszę, gdyby pan chciał zabrać głos, to proszę się zgłaszać na każdym etapie.

Panie prezesie, profesorze, bardzo proszę o odpowiedź na to pytanie.

Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego Roman Hauser:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, zanim odpowiem na to pytanie, odpowiem na pytanie pana posła przewodniczącego. Chciałbym poinformować, że – niestety – piąty przetarg, piąte zamówienie publiczne będziemy musieli unieważnić, ponieważ nikt się nie zgłosił, nie było chętnych na wystartowaniu w zamówieniu publicznym na zakup benzyny. To jest jakby szerszy problem, którego nie chciałbym tu omawiać. On jest związany z ewentualną refleksją nad takim, a nie innym kształtem ustawy – Prawo o zamówieniach publicznych.

Natomiast gdy chodzi o pożyczki mieszkaniowe, panie pośle, zasada jest taka, że sędzia raz w trakcie służby zaciąga pożyczkę mieszkaniową, chyba że w sposób zasadniczy zmienią się warunki osobowe sędziego związane z tym co w życiu sędziego, jak każdej innej osoby może się zdarzać, gdy chodzi o relacje rodzinne w szczególności i wtedy powstaje podstawa do zmiany tej sytuacji, czyli drugiego uruchomienia tej pożyczki.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Dziękuję bardzo panie prezesie. Pan dyrektor, proszę bardzo.

Wicedyrektor departamentu NIK Dariusz Zielecki:

Jeśli można jeszcze odnośnie tych zamówień publicznych, tego przetargu, który się nie powiódł. Chciałbym tylko zwrócić uwagę, że Prawo zamówień publicznych przewiduje rozwiązanie takiej sytuacji. Jeżeli dwa postępowania, w tym jedno przetargowe, się nie powiedzie, wtedy po prostu stosuje się tryb z wolnej ręki. Natomiast tutaj, jak to zaznaczyłem, zakupy paliwa odbywały się w ramach pojedynczych transakcji, bez przeprowadzenia tego prostego bardzo postępowania w trybie z wolnej ręki, kiedy negocjuje się tylko z jednym wybranym przez siebie dostawcą. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Dziękuję bardzo. Ja chciałbym jeszcze usłyszeć, jaka jest skala środków wydatkowanych na zakup benzyny, czy to jest kilkaset tysięcy, tak?

Wicedyrektor departamentu NIK Dariusz Zielecki:

166 tys. zł.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

166 tys. zł. Dobrze. A budżet NSA i całego sądownictwa administracyjnego?

Głos z sali:

Zaplanowane wydatki to 357.000 tys. zł.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Dobrze. W tej sytuacji zwracam się do pań i panów posłów, czy ktoś z pań i panów posłów zgłasza sprzeciw co do pozytywnego przyjęcia wykonania przez Naczelny Sąd Administracyjny, czyli siłą rzeczy całą strukturę sądownictwa administracyjnego, budżetu w roku 2011? Nie widzę. Przyjęliśmy pozytywnie sprawozdanie z wykonania budżetu Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Bardzo proszę, panie profesorze.

Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego Roman Hauser:

Chciałbym gorąco podziękować za przyjęcie sprawozdania.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Bardzo proszę panie profesorze.

Widzę, że jest już pan minister Wiewiórowski , generalny inspektor ochrony danych osobowych. Wracamy do punktu drugiego, bardzo proszę panie ministrze o zreferowanie wykonania budżetu pańskiego urzędu w roku 2011.

Generalny inspektor ochrony danych osobowych Wojciech Wiewiórowski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, przede wszystkim chciałbym przeprosić za to drobne opóźnienie w dniu dzisiejszym, ale trwa praca nad Prawem telekomunikacyjnym i akurat rozważana była kwestia, która jest nowa i ważna dla Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.

Jeżeli chodzi o wykonanie dochodów i wydatków budżetu państwa w części 10 – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, to wykonanie w poprzednim roku w części dotyczącej dochodów było dość charakterystyczne dla naszego urzędu, ponieważ my nie planujemy z zasady dochodów Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w ustawie budżetowej. Tutaj te dochody wyniosły 15 tys. zł. Są to zwroty z wydatków, które były dokonane rok wcześniej z Unii Europejskiej, a które w późniejszym czasie trafiały do budżetu Skarbu Państwa. Dochody uzyskiwane przez Biuro GIODO były przekazywane na rachunek bieżący budżetu Skarbu Państwa w terminach określonych odpowiednim rozporządzeniem.

Jeżeli chodzi o wydatki Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wyniosły one łącznie 14.435 tys. zł, co stanowi 98% planowanego budżetu. W ramach tego zdecydowanie największą pozycję stanowią wynagrodzenia oraz pochodne, to jest 74% wydatków. Drugą najważniejszą pozycją wydatkową były wydatki związane z opłatami czynszowymi na pomieszczenia biurowe. Przypominam, że Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z zasady korzysta z przestrzeni biurowej wynajmowanej na rynku komercyjnym. Te wydatki to była kwota 1493 tys. zł, były nieco niższe niż planowane w ustawie budżetowej. Wynikało to ze zmiany umowy wynajmu pomieszczeń w budynku Intraco, która była korzystniejsza dla Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych niż to przewidywano wcześniej. Pozostałe pozycje znajdujące się w wydatkach są już znacząco niższe, zostały one przedstawione w sprawozdaniu, które trafiło do państwa.

Jeżeli chodzi o zatrudnienie w Biurze Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, to przeciętne zatrudnienie wyniosło 119 etatów, wzrosło o dwa etaty. Jest to co prawda o sześć etatów mniej niż limit 125 etatów przeznaczonych dla Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ale należy zwrócić uwagę, że te 119 etatów nie uwzględnia osób przebywających na zasiłkach chorobowych i urlopach wychowawczych.

Co do zobowiązań Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych to wyniosły one na koniec 2011 roku 668 tys. zł i były niższe niż zobowiązania na koniec 2010 roku o 20 tys. zł, tym niemniej nie wystąpiły w tym zestawie zobowiązania wymagalne.

Plan, który był przygotowany na rok 2011, był planem bardzo oszczędnym, uniemożliwiał on dokonanie jakichkolwiek poważniejszych inwestycji w Biurze Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, tym niemniej umożliwił on działanie samego Biura. No niestety, wydatki, które byliśmy w stanie przeznaczyć na inspekcje, były zbieżne z wydatkami z lat ubiegłych, co też spowodowało, że liczba inspekcji, szczególnie tych prowadzonych poza terenem miasta Warszawa, nie zwiększyła się, co uważamy za znaczący problem. Ja zwracałem już uwagę wcześniej w sprawozdaniu Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, że nastąpił w ciągu ostatniego roku bardzo wyraźny wzrost liczby skarg, które wpływają do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych i również bardzo wyraźny wzrost liczby zbiorów danych osobowych, które zostały zgłoszone do rejestru. Przypomnę, że ten wzrost w roku 2011 to było 89%. Tak więc sytuacja, w której przeprowadzamy 200 kontroli, mając jednocześnie zgłaszanych 15 tys. zbiorów w skali roku, jest dla nas sytuacją trudną, bo po prostu oznacza ona, że nie jesteśmy w stanie zrealizować takiej liczby kontroli, jaką chcielibyśmy zaplanować. Tym niemniej przy budżecie, który został zaplanowany na rok 2011, możliwe było utrzymanie realizacji merytorycznych prac Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w stanie takim jak w roku 2010.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. Proszę NIK o analizę.

Dyrektor Delegatury NIK w Warszawie Mieczysław Kosmalski:

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w części 10 – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych. Wykonane wydatki były legalne, celowe i gospodarne oraz rzetelnie zaewidencjonowane w księgach rachunkowych. Nie stwierdzono nieprawidłowości o charakterze systemowym. Również pozytywnie opiniujemy roczne sprawozdanie budżetowe, które przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań w roku 2011. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Dziękuję bardzo, panie dyrektorze. Proszę bardzo pani poseł Iwona Arent, koreferat.

Poseł Iwona Ewa Arent (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, oczywiście przyłączam się także do opinii Najwyższej Izby Kontroli, że jak najbardziej szczegółowy i przejrzysty jest raport z wykonania budżetu państwa w 2011 roku Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych. Realizację budżetu w tej części, czyli dotyczącej Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych… Raport został przedstawiony, tak jak mówiłam, przejrzyście, szczegółowo, wykonanie budżetu w tej części nie budziło zastrzeżeń, także tak jak mówił pan dyrektor z Najwyższej Izby Kontroli, NIK oceniła pozytywnie. Wydatki GIODO były legalne, celowe, gospodarne oraz rzetelnie ewidencjonowane. Jedyny wniosek w raporcie NIK-u dotyczył błędów w zapisach księgowych, które generalnie nie miały wpływu na wykonanie całości budżetu.

Dochody w GIODO zrealizowano w wysokości 15 tys. zł. Wynikały one z rozliczeń z lat ubiegłych, między innymi ze zwrotów składek. Nie dokonano umorzeń i odroczeń należności budżetu państwa. Wydatki wykonano w kwocie 14.434 tys. zł, co stanowi 98% budżetu po zmianach. Podobnie jak w latach ubiegłych w strukturze wydatków największy udział miały wydatki na wynagrodzenia i pochodne, tj. 74,3% ogółu wydatków. Dominowały wydatki bieżące na prowadzenie Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych. Realizacja budżetu w układzie budżetu zadaniowego pokazała, podobnie jak w roku 2010, wzrost efektywności działania tej instytucji w zakresie rejestracji zbiorów. Było to możliwe dzięki wprowadzeniu programu komputerowego wspomagającego wypełnianie formularza zgłoszenia zbioru oraz wprowadzenia nowego wzoru zgłoszenia.

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, uważam, że sprawozdanie z wykonania budżetu jest przedstawione rzetelnie, tak jak co roku, myślę, że jako Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka powinniśmy zaakceptować i głosować pozytywnie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Dziękuję pani poseł. Czy są inne głosy w sprawie wykonania budżetu przez GIODO? Nie ma. Czy ktoś z pań i panów posłów jest przeciw pozytywnemu zaopiniowaniu wykonania budżetu przez GIODO w roku 2011? Nie widzę. Przyjęliśmy. Ocena pozytywna wykonania budżetu.

Bardzo proszę panie ministrze. Przechodzimy do punktu czwartego, części budżetowej 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury. Bardzo proszę panie prokuratorze o przedstawienie sprawozdania.

Zastępca prokuratora generalnego Marek Jamrogowicz:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, wykonanie budżetu za 2011 rok zostało szczegółowo…

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Jeśli pan do protokołu mógłby się jeszcze przedstawić, bo musimy to mieć.

Zastępca prokuratora generalnego Marek Jamrogowicz:

Przepraszam bardzo. Marek Jamrogowicz, zastępca prokuratora generalnego. Wykonanie budżetu prokuratury za 2011 rok zostało w sposób szczegółowy przedstawione w formie pisemnej i wydaje się niecelowe cytowanie wszystkich zawartych tam liczb i danych. Chciałbym tylko w sposób bardzo ogólny podać, że ustalone w ustawie budżetowej dochody w kwocie 17.184 tys. zł dla części 88 zostały zrealizowane w kwocie

21.969 tys. zł, czyli wyżej niż prognozowana realizacja o ponad 27%. Wyższe dochody wynikały, podobnie jak tu już było przedstawiane, z tytułu spłaty pożyczek mieszkaniowych udzielonych prokuratorom. Jest to największy wkład, jeżeli chodzi o dochody. Problem z zaplanowaniem tych dochodów przy możliwości dowolnej, może nie dowolnej, ale szybszej spłaty przez prokuratorów, którzy otrzymali kredyty mieszkaniowe jest trudny w aspekcie całego roku.

Jeżeli chodzi o wydatki, to wydatki zostały zrealizowane w wysokości 1.720.404 tys. zł, co stanowi 99, 71% planowanych wydatków. To niepełne wykonanie budżetu prokuratury wynika przede wszystkim z wprowadzenia blokad wydatków w rozdziale 75302 – uposażenie prokuratorów w stanie spoczynku oraz uposażenie rodzinne. Jest to kwota 404.732 tys. zł. Ta kwota została zwrócona Ministrowi Finansów. Wynika to również z niemożności precyzyjnego zaplanowania kwoty jaka będzie potrzebna dla prokuratorów, którzy odchodzą w stan spoczynku.

Proszę państwa, chciałem tylko zwrócić uwagę, że podobnie jak w roku ubiegłym, również w roku obecnym spadają wydatki majątkowe prokuratury. Jest to konsekwencja przesunięć dokonywanych na rzecz kosztów postępowania. Te mniejsze kwoty zaplanowane w budżecie prokuratury powodują, iż prokuratura również w 2011 roku nie mogła w pełni zrealizować zadań rozpoczętych w poprzednich latach, szczególnie w zakresie informatyzacji, co między innymi znalazło pewne krytyczne odzwierciedlenie w ocenie Najwyższej Izby Kontroli, przy czym wiąże się ta sytuacja z faktem nieposiadania przez prokuraturę środków, które umożliwiłyby realizację zadań rozpoczętych jeszcze w trochę innej sytuacji budżetowej.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, jeżeli chodzi o szczegółowe dane, jestem w stanie, myślę, odpowiedzieć na każde pytanie. Wnoszę o uznanie wykonania budżetu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Dziękuję bardzo. Proszę NIK o analizę.

Wicedyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego NIK Sławomir Sierański:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie z zastrzeżeniami wykonanie budżetu państwa w części 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury. W ramach tej części kontrolą objęto osiem jednostek: Prokuraturę Generalną oraz prokuratury apelacyjne i okręgowe w Lublinie, Białymstoku, Szczecinie oraz Prokuraturę Okręgową w Warszawie. Badanie 9,9% dochodów i 2,3% wydatków zrealizowanych w części 88 wykazało, że poza jednym przypadkiem w Prokuraturze Generalnej, rzetelnie zrealizowano dochody budżetowe. Wydatków dokonywano na zadania służące celom jednostek w sposób rzetelny i gospodarny. Prokurator Generalny sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu. Nie były one jednak w pełni skuteczne, gdyż nie zapobiegły powstaniu nieprawidłowości, które między innymi dotyczyły: nierzetelnego sporządzania przez jednostki organizacyjne prokuratury prognozy dochodów budżetowych z tytułu spłaty pożyczek udzielonych prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych; nienaliczania w 2011 roku przez Prokuraturę Generalną kar umownych za nieterminowe wykonanie poszczególnych etapów prac przy systemie informatycznym *SIP Libra*, co skutkowało uszczupleniem w roku 2011 dochodów na kwotę 127.600 zł (pragnę zaznaczyć, że w wyniku naszej kontroli kary te zostały naliczone i wyegzekwowane w 2012 r.); niewłaściwego przygotowania w Prokuraturze Generalnej inwestycji *SIP Libra II*, skutkiem czego między innymi odebrano ją z rocznym opóźnieniem w stosunku do pierwotnie określonego terminu, a system wdrożono jedynie w 19 z 418 jednostek organizacyjnych prokuratury, płacąc wykonawcy za realizację ostatniego etapu inwestycji 105.300 zł, to jest o 100.500 zł więcej niż wynikało z proporcjonalnego zakresu zrealizowanych prac; udzielenia czterech zamówień publicznych na kwotę 742 tys. zł z naruszeniem przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych; opóźnień w regulowaniu zobowiązań w Prokuraturze Okręgowej w Lublinie; wydatkowania w Prokuraturze Okręgowej w Lublinie i w Białymstoku w trakcie roku środków z przeznaczeniem kwot określonych w planie finansowym, co było niezgodne

z przepisami ustawy o finansach publicznych; zaciągnięcia w Prokuraturze Apelacyjnej w Białymstoku zobowiązań przekraczających obowiązujący na ten dzień plan wydatków o 5700 zł, co było niezgodne z przepisami ustawy o finansach publicznych; nieprawidłowego wywiązania się przez Prokuraturę Okręgową w Lublinie z obowiązków wynikających z ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 roku o opłatach abonamentowych oraz przez Prokuraturę Apelacyjną w Lublinie z obowiązków wynikających z ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych; zawyżenie w Prokuraturze Okręgowej w Warszawie opłat za energię cieplną i opłatę administracyjną w użyczonym obiekcie tj. około 1000 zł. We wszystkich poza Prokuraturą Generalną kontrolowanych jednostkach stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia dotyczące rachunkowości oraz nieskutecznych mechanizmów kontroli zarządczej operacji finansowych i gospodarczych.

Opinia o rzetelności i prawidłowości łącznych sprawozdań budżetowych w części 88 jest pozytywna. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Dziękuję bardzo. Pan Stanisław Piotrowicz, proszę o koreferat.

Poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Ja chciałem przede wszystkim podziękować za wnikliwe, szczegółowe sprawozdanie przedstawione przez prokuraturę, uczynione w formie bardzo przejrzystej, wspartej różnymi graficznymi zestawieniami. Mimo tych zastrzeżeń, które usłyszeliśmy przed chwilą, uważam, że budżet prokuratury jako skromnie planowany, wykonany został w sposób prawidłowy, z tymi zastrzeżeniami, które zaprezentował przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli. Trzeba powiedzieć, że prokuratura w sposób maksymalny zredukowała wydatki o charakterze majątkowym, bo na to miała wpływ, natomiast w dużej części prokuratura nie ma możliwości wpływania, jako że na przykład płace dla orzeczników są regulowane ustawami, płace dla pracowników administracyjnych również są w zdecydowanej większości płacami sztywnymi. Wszystkie świadczenia okołopłacowe również wynikają z ustaw. Z tego też względu prokuratura tu, gdzie tylko było to możliwe, dokonywała daleko idących oszczędności, przesuwając środki w kierunku realizacji postępowań przygotowawczych. Wiadomym jest, że to jest najistotniejszym celem funkcjonowania prokuratury. I również w tym zakresie prokuratura ma ograniczone możliwości, bo wystarczy popatrzeć na zestawienie, co w kosztach postępowania prokuratorskiego odgrywa największą rolę, co ma największą pozycję. Przede wszystkim należności dla biegłych, należności dla instytutów naukowych wydających opinie. Te czynniki nie są zależne od uznania prokuratury. Reasumując, wnioskuję, aby Wysoka Komisja zechciała przyjąć wykonanie budżetu przez prokuraturę.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Proszę bardzo, pan prokurator.

Zastępca prokuratora generalnego Marek Jamrogowicz:

Ja dziękując bardzo panu przewodniczącemu za koreferat, chciałem tylko tak gwoli dopowiedzenia do tych uwag. Oczywiście, nie chcę się odnosić do tych uwag natury drobniejszej, natomiast kwestia związana z taką oceną realizacji inwestycji czy też zamierzenia pod nazwą *SIP Libra*. Opóźnienia wiążą się z prostym powodem. Prokuratura Generalna nie posiada środków. Umowa w zakresie tego zadania została podpisana w 2009 roku jeszcze za czasów Ministerstwa Sprawiedliwości. Wówczas, słusznie zapewne istniało prawdopodobieństwo, że środki finansowe będą na ten cel w kolejnych latach. Niestety w budżecie Prokuratury Generalnej w 2011 i w 2012 roku podobnie takich środków nie ma. Prokuratura Generalna jest związana umową i dlatego musiała zapłacić za wykonywanie poszczególnych etapów. Natomiast jeżeli chodzi o kwestie tych odsetek, to znaczy kar umownych, to problem z ustalaniem wysokości kar umownych w 2011 roku wynikał z faktu, że zadania były oddawane sukcesywnie, realizowane jeszcze w ramach Ministerstwa Sprawiedliwości i Prokuratury Krajowej i w 2011 roku Prokuratura Generalna ustalała, zwracając się również do Ministerstwa Sprawiedliwości, jak przedstawia się sytuacja z terminowością dostarczanych usług. Nie istniało żadne ryzyko utraty tych kar umownych, bowiem Prokuratura Generalna dysponowała

kaucją, z której właśnie w całości została potrącona kwota kar umownych w styczniu czy w lutym 2012 roku. Oczywiście zbiegło się to z kontrolą Najwyższej Izby Kontroli, tym niemniej żadnego ryzyka utraty środków publicznych z tytułu kar umownych po stronie prokuratury, po stronie Skarbu Państwa, nie było. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Dziękuję panu prokuratorowi. Czy są inne głosy w sprawie wykonania budżetu przez powszechne jednostki prokuratury? Nie widzę. Czy ktoś z pań i panów posłów zgłasza sprzeciw dotyczący pozytywnego zaopiniowania wykonania budżetu przez powszechne jednostki prokuratury w roku 2011? Nie widzę. Zaopiniowaliśmy pozytywnie.

Zastępca prokuratora generalnego Marek Jamrogowicz:

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ryszard Kalisz (SLD):

Bardzo proszę. Przechodzimy do części piątej, część budżetowa 06 – Trybunał Konstytucyjny. Proszę szefa Biura Trybunału Konstytucyjnego pana Macieja Granieckiego o referat.

Szef Biura Trybunału Konstytucyjnego Maciej Graniecki:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, przede wszystkim chciałem przeprosić raz jeszcze pana przewodniczącego i Wysoką Komisję za nieobecność pana prezesa i wiceprezesa. W tej chwili właśnie podejmują delegację niemieckiego Federalnego Sądu Konstytucyjnego, stąd ta kolizja godzin i terminów, za co bardzo przepraszam.

Sprawozdanie opisowe z wykonania dochodów i wydatków Trybunału Konstytucyjnego w roku 2011 przedstawiliśmy wszystkim państwu. Jest ono w naszym mniemaniu dość szczegółowe, stąd nie chciałbym powtarzać szczegółowych danych. Podkreślić chciałbym jedynie, że realizacja budżetu Trybunału służy zapewnianiu wykonania wszystkich ustawowych funkcji, zwłaszcza orzeczniczych Trybunału Konstytucyjnego, jego działalności pozaorzeczniczej, jak również utrzymaniu we właściwym stanie infrastruktury, z której korzysta Trybunał Konstytucyjny. W roku ubiegłym nasze dochody wykonaliśmy w kwocie większej niż planowana o 3%. To jest związane z tym, że mamy do czynienia z różnymi rozliczeniami, zwłaszcza z tytułu ubezpieczeń społecznych z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, stąd to przekroczenie dochodowe o 3%. Natomiast gdy chodzi o wydatki, była to łączna kwota 25.998 tys. zł, wykonane zostały w stosunku do planowanej kwoty w 98,7%. Szczegółowe dane związane z realizacją poszczególnych celów określonych w paragrafach naszego budżetu zaprezentowaliśmy na stronie siódmej i ósmej naszego szczegółowego sprawozdania. Tam jest pokazana dynamika poszczególnych wydatków na poszczególne cele.

Jeżeli pan przewodniczący poprosi to w nawiązaniu do opinii Biura Analiz Sejmowych, która została państwu przedstawiona, chcielibyśmy potwierdzić, że istotnie w roku ubiegłym nastąpiła dość istotna dynamika, wzrost wydatków związanych z podróżami zagranicznymi, a to wiąże się z tym, że nowy prezes Trybunału Konstytucyjnego tak ustawił priorytety działania pozaorzeczniczego, żeby ożywić i poszerzyć kontakty zagraniczne. Stąd pewien wzrost tych wydatków w roku 2011. Jak również związane to było z tym, że tak jak co trzy lata, tak w roku ubiegłym Trybunał Konstytucyjny uczestniczył w Europejskim Kongresie Europejskich Sądów Konstytucyjnych, stąd dodatkowe wydatki, które – jak mówię – zdarzają się raz na trzy lata w tej mierze.

W tej opinii również wyeksponowano stosunkowo znaczące wydatki na usługi remontowe. Chciałbym to potwierdzić, zaadaptowaliśmy szereg pomieszczeń Trybunału Konstytucyjnego na potrzeby związane z pracą Biura Trybunału i z obsługą prawną Trybunału. Dokonaliśmy gruntownego remontu garażu, jak również wyposażenia sali narad sędziowskich, stąd te wydatki były nieco większe jak w latach ubiegłych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Bardzo proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

Wicedyrektor departamentu NIK Dariusz Zielecki:

Panie przewodniczący, szanowni państwo. NIK pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa w tej części. Szczegółowe badanie 5,5% ogółu wydatków poniesionych w części - Trybunał Konstytucyjny wykazało, że dokonywano ich celowo, gospodarnie, zgodnie z przepisami, a prezes Trybunału prawidłowo sprawował nadzór nad wykonaniem budżetu. Dochody zrealizowano planowo, odnotowaliśmy tutaj zaległości w kwocie prawie 700 tys. zł, które były przedmiotem sporu i aktualnie są przedmiotem postępowania sądowego. Chodzi o należność Trybunału od podmiotu zewnętrznego. Wydatki były również zgodnie z planem. Jak już powiedziałem, nie było zastrzeżeń co do ich dokonywania. Również zastrzeżeń NIK nie miała do sprawozdawczości, uznaliśmy, że sprawozdania przedstawiają rzetelny obraz dochodów i wydatków, a także należności i zobowiązań. Również księgi rachunkowe, z wyjątkiem drobnych uchybień (niewielkie kwoty zaksięgowane na nieprawidłowych kontach) prowadzone były prawidłowo, były wiarygodne. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Dziękuję. Pozwolicie państwo, że ja przedstawię jako koreferent swoje stanowisko. W imieniu własnym rekomenduję Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka pozytywne zaopiniowanie sprawozdania przedłożonego przez Trybunał Konstytucyjny zarówno po stronie wydatków, jak i po stronie dochodów. Dochody są stosunkowo mikroskopijne, ponieważ jak państwo czytaliście w granicach 87.600 zł, to głównie kwestia samych publikacji, dochodów z publikacji. Natomiast wydatki planowane na 26.340 tys. zł zamknęły się kwotą 25.998 tys. zł, czyli wykonano wydatki w 98,7% w stosunku do planowanych, przyjętych ustawą budżetową. To są głównie wydatki w dziale 751, czyli urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli, ochrony prawa i sądownictwa oraz 753 tj. ubezpieczenia społeczne, czyli mamy świadczenia dla sędziów w stanie spoczynku i ich rodzin. Tak jak powiedział tutaj pan dyrektor z Najwyższej Izby Kontroli, wydatki dokonywane były w sposób rzetelny, zapisywane, nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości, dlatego też ośmielam się prosić Komisję o pozytywną rekomendację. Dziękuję.

Czy ktoś z pań i panów posłów chciałby zabrać głos w tej sprawie? Jeżeli nie, to czy są głosy przeciwne pozytywnemu zaopiniowaniu tego wykonania budżetu za 2011 rok? Nie widzę głosów przeciw, rozumiem, że jesteśmy za pozytywnym zaopiniowaniem. Dziękuję panu dyrektorowi serdecznie.

Przechodzimy do następnego punktu. To jest punkt szósty, część budżetowa 04 – Sąd Najwyższy. Bardzo proszę pierwszego prezesa Sądu Najwyższego.

Pierwszy prezes Sądu Najwyższego Stanisław Dąbrowski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, przedstawiliśmy sprawozdanie opisowe, dlatego pozwolę sobie nie mówić już o szczegółach. Jeżeli chodzi o dochody Sądu Najwyższego, to są one nieznaczne, co wynika z tego, że opłaty od skarg kasacyjnych i zażaleń wpływających do Sądu Najwyższego pobierane są przez sądy apelacyjne i sądy okręgowe i te dochody wpływają na dobro Ministerstwa Sprawiedliwości, tak więc dochody Sądu Najwyższego to w większości są wpływy uzyskane z wpłat pożyczek udzielanych sędziom i odsetek od tych pożyczek, a także nieznaczne kwoty wynikające z tytułu wynagrodzenia Sądu jako płatnika podatków. Plan dochodów został wykonany prawie w 115%, 114,9%, a to przy nieznacznych liczbach. Planowano dochody w wysokości 583 tys. zł, wykonano w 669 tys. zł. Ta różnica wynikała z tego, że już po prognozie wpłynęły wnioski o dwie pożyczki sędziów i następowały spłaty tych pożyczek, które powiększały dochody.

Jeżeli chodzi o wydatki, to ogółem wydatki zaplanowano dla Sądu Najwyższego w kwocie 88.161 tys. zł, natomiast wykonanie wyniosło jedynie 83.470.900 zł. To jest tylko 94,7%. Chcę tu powiedzieć, że nie wynikało to z tego, że zaplanowano zbyt duże wydatki. Oszczędności w wydatkach dotyczą głównie wynagrodzeń sędziów w stanie spoczynku i wynagrodzeń. Mianowicie zaplanowano, że z 16 uprawnionych w 2011 roku sędziów do przejścia w stan spoczynku przejdzie dziewięciu, przeszło tylko czterech, w tym trzech po osiągnięciu wieku 70 lat, tego wieku maksymalnego, kiedy z mocy prawa następuje przejście w stan spoczynku, stąd te oszczędności po-

nad 2 mln zł na wynagrodzeniach sędziów w stanie spoczynku. Natomiast jeśli chodzi o wynagrodzenia sędziów w stanie czynnym, to tutaj też nastąpiły oszczędności, które wynikają z bardzo długotrwałej procedury powołania sędziego Sądu Najwyższego, która trwa wiele miesięcy, poczynając od ogłoszenia w Monitorze Polskim aż do postanowienia prezydenta o powołaniu. Ponadto 699 tys. zł oszczędności wyniknęło z tego, że Sąd Najwyższy jako administrator budynku przy placu Krasińskich ponosi koszty jego utrzymania. Oczywiście Sąd Apelacyjny w Warszawie i Instytut Pamięci Narodowej partycypują w tych kosztach, ale tak się składa, że zwroty następują w ostatnich dniach grudnia, co praktycznie uniemożliwia wykorzystanie tych środków i powoduje konieczność zwrotu do budżetu nawet jeżeli potrzeby są nie w pełni zaspokojone. No, ale tak to jest. Dlatego wykonanie planu nastąpiło w 94,7%. Jeżeli chodzi o wydatki, uważam, że oszczędnie gospodarujemy środkami budżetowymi, a zadania też wykonujemy, w związku z tym wnoszę o pozytywne zaopiniowanie wykonania budżetu przez Wysoką Komisję. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Dziękuję serdecznie panu prezesowi. Bardzo proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli, żeby się ustosunkował do tego sprawozdania.

Dyrektor Delegatury NIK w Warszawie Mieczysław Kosmalski:

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie budżetu państwa w 2011 roku w części 04 – Sąd Najwyższy. Stwierdziliśmy, że wydatki były legalne, celowe i gospodarne oraz rzetelnie zaewidencjonowane w księgach rachunkowych. Nie stwierdziliśmy nieprawidłowości o charakterze systemowym, natomiast uchybienia nie miały wpływu na prawidłowe wykonanie budżetu w tej części. Również pozytywnie opiniujemy rzetelność i prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań budżetowych dotyczących części 04, które przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań w 2011 roku. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Dziękuję serdecznie. Pan poseł Jaworski przedstawi koreferat.

Poseł Andrzej Jaworski (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. Zgodnie z opinią Biura Analiz Sejmowych wykonanie budżetu część 04 – Sąd Najwyższy w 2011 roku zarówno w zakresie dochodów, jak i wydatków jest ocenione pozytywnie. Należy jednak zwrócić uwagę na niewykorzystanie (podobnie jak w 2010 roku) planowanych w ustawie budżetowej środków na wynagrodzenia sędziów, a także uposażenie sędziów w stanie spoczynku oraz uposażenie rodzinne. Wskazane byłoby nieco szersze omówienie przyjmowanych założeń planistycznych w tym zakresie w świetle ich faktycznej realizacji, oprócz oczywistych zdarzeń losowych mających wpływ na liczbę osób pobierających uposażenie. Słyszeliśmy, że Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie tego budżetu, jeżeli chodzi o dochody i o wydatki. Ja także pozytywnie rekomenduję przyjęcie wykonania tego budżetu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Dziękuję. Czy ktoś z pań i panów posłów chciałby zabrać głos w części dotyczącej sprawozdania Sądu Najwyższego z wykonania budżetu przeciw pozytywnemu zaopiniowaniu? Nie ma. Przyjęliśmy. Dziękuję serdecznie, panie prezesie.

Przechodzimy do następnego punktu, siódmego, czyli Instytut Pamięci Narodowej –Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Proszę pana prezesa o zabranie głosu.

Prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Łukasz Kamiński:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Przede wszystkim chciałbym przeprosić za spóźnienie na posiedzenie Komisji, ono było związane z dużo wcześniej planowanym uroczystym posiedzeniem Zarządu Głównego Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, na który Instytut Pamięci Narodowej został w sposób szczególny zaproszony. Chciałbym odwołać się na wstępie do naszego ostatniego spotkania

związanego z oceną przez Wysoką Komisję sprawozdania merytorycznego z działalności Instytutu Pamięci Narodowej. Ja wówczas pozwoliłem sobie wskazać, iż rok 2011 nie był wciąż jeszcze rokiem regularnej działalności Instytutu Pamięci Narodowej. To było związane z długotrwałym procesem konstytuowania nowych władz Instytutu, który zakończył się dopiero w połowie roku 2011. W jakimś stopniu odcisnęło to swoje piętno nie tylko na pracy merytorycznej, ale także na kwestii wykonania budżetu, aczkolwiek tutaj dzięki dobrej pracy naszych pionów finansowo-administracyjnych myślę, że ten wpływ został zminimalizowany.

Pozwolę sobie bliżej odnieść się do dwóch kwestii związanych z wykonaniem naszego budżetu. Po pierwsze, po stronie dochodów nastąpiło znaczące przekroczenie planowanych dochodów. Mamy jakby dwojakie przyczyny aż tak znaczącego przekroczenia, czyli też błędnego zaplanowania dochodów. Po pierwsze, okazało się, że proces likwidacji gospodarstwa pomocniczego, wynikający z mocy ustawy, zakończył się przekazaniem większych środków niż pierwotnie zakładano. Gospodarstwo pomocnicze uzyskało większe środki, które następnie przy jego likwidacji, zostały przekazane do budżetu państwa. Drugi element związany jest z dochodami, po pierwsze, z tytułu wykonywania kopii materiałów archiwalnych – to jest bardzo trudne do przewidzenia, ponieważ wynika z zainteresowania użytkowników naszego archiwum i zwykle odwołujemy się po prostu do kwot wynikających z poprzednich lat. Akurat w roku 2011 użytkownicy zamówili znacząco więcej kopii materiałów archiwalnych. I drugi element dość nieprzewidywalny - zainteresowanie publikacjami. Tak się złożyło, że kilka publikacji Instytutu Pamięci Narodowej na czele z grą edukacyjną „Kolejka" wzbudziło ogromne zainteresowanie społeczne. Konieczne były nawet dodruki, co spowodowało znaczący wzrost dochodów Skarbu Państwa z tytułu sprzedaży tych publikacji.

Natomiast po stronie wydatków mamy taki bardzo znaczący punkt, w którym nastąpiło znaczące niewykonanie zaplanowanych środków. To jest punkt dotyczący dotacji celowych i tutaj też chciałbym jakby w dwóch obszarach wskazać na przyczyny tego znaczącego, przyznaję, niewykonania. Po pierwsze, jest to związane z kłopotami po stronie wykonawców. W roku 2011 kończyły się umowy z trzema wykonawcami wieloletnich projektów i akurat dwóch z trzech wykonawców miało kłopoty z wykonaniem przyjętych na siebie zobowiązań i zwróciło się o rozwiązanie umów w całości lub w części. To spowodowało częściową niemożność realizacji tych projektów, ale też niewykorzystanie tych środków. I to jakby tłumaczy część tego niewykonania. Druga kwestia jest bardziej fundamentalna. Otóż, w nowelizacji ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej w roku 2010 wysoki Sejm nałożył na Instytut obowiązek ogłaszania konkursów na badania naukowe. W tej pozycji znalazły się środki, które miały służyć realizacji tego ustawowego zobowiązania, jednakże próba realizacji tego zobowiązania podjęta przez Radę, ponieważ to Rada miała obowiązek przeprowadzić pierwszy konkurs na badania naukowe, wskazała, iż praktycznie jest to zobowiązanie, którego faktycznie Instytut nie może wykonać z dwóch powodów. Po pierwsze, dotyczy on sfery przedmiotowej. Ustawodawca posłużył się sformułowaniem „badania naukowe", które jest precyzyjnie zdefiniowane w innym akcie prawnym, w ustawie o finansowaniu nauki, i w świetle tej wąskiej definicji badań naukowych bardzo wiele elementów, takich chociażby jak publikacje, które należą już do sfery upowszechniania badań naukowych, wyników badań naukowych, nie mogą być finansowane. A badania naukowe tym się charakteryzują także w dziedzinie historiografii, iż bardzo ciężko jest je przeprowadzić w zamkniętym okresie czasu kilkumiesięcznym i rozliczyć w rytmie roku budżetowego. I to jest pierwszy problem. Drugi, poważniejszy, dotyczy podmiotów uprawnionych, ponieważ w toku tej nowelizacji nie określono jakby żadnego specyficznego kręgu podmiotów uprawnionych do korzystania z efektów tych konkursów, tak jak to jest na przykład uczynione w ustawie o kombatantach, gdzie Urząd do spraw Kombatantów ma delegację ustawową, aby różnego rodzaju podmioty obejmować procedurami konkursowymi przy realizacji stosownych zadań. W tym przypadku pozostało tylko odniesienie do ustawy o wolontariacie i organizacjach pożytku publicznego, która precyzuje, iż odbiorcą tego typu procedur konkursowych mogą być organizacje pozarządowe. Tymczasem większość badań naukowych jest realizowanych poprzez struktury uniwersyteckie akademii nauk i te wszystkie instytucje,

które realnie zajmują się prowadzeniem badań naukowych mogły być beneficjentem tych konkursów, ale nie spełniają tych wymogów i nie mogą startować w konkursie. Tak więc bez zmian na drodze legislacyjnej ten problem wydaje się problemem trwałym, czyli bardzo wąskiego kręgu podmiotów uprawnionych do startowania w tym konkursie, więc być może będziemy w następnych latach, jeżeli nie nastąpią zmiany ustawowe, dążyć do ograniczania tej pozycji naszego budżetu, tak żeby ten rozziew między planem a wykonaniem nie był tak duży w kolejnych latach. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Panie prezesie, może byśmy tu wspólnymi siłami zrobili małą nowelizację i ten problem rozwiązali.

Prezes IPN-KŚZpNP Łukasz Kamiński:

Kwestia czysto techniczna. Chodziłoby wręcz o skopiowanie tego zapisu, który jest we wspomnianej ustawie. Moglibyśmy, jeśli takie będzie życzenie Wysokiej Komisji, przedstawić pewną propozycję zmiany – moim zdaniem – o charakterze czysto technicznym, która by pozwoliła faktycznie zamiar ustawowy ogłaszania konkursów na rzeczywiste badania naukowe w kolejnych latach realizować. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Dziękuję bardzo. Proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli o zabranie głosu.

Wicedyrektor departamentu NIK Sławomir Sierański:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa w części 13. W ramach tej części kontrolą objęto cztery jednostki tj. Instytut Pamięci Narodowej Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz trzy oddziały Instytutu Pamięci Narodowej w Szczecinie, Wrocławiu i Lublinie jako dysponentów trzeciego stopnia. Badanie próby 5,3 promila dochodów oraz 8,7 promila wydatków wykonanych w części 13 wykazało, że w kontrolowanych jednostkach rzetelnie zaplanowano i zrealizowano dochody budżetowe. Wydatki były dokonywane w sposób gospodarny i celowy oraz, poza jednym przypadkiem w centrali IPN, zgodne z obowiązującymi przepisami. Prezes IPN sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu. Ten jeden przypadek stwierdzony w centrali IPN dotyczył sfinansowania w 2011 roku usług telefonii komórkowej w kwocie 132 tys. zł świadczonych przez wykonawcę, który nie został wybrany w trybie przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych, co było niezgodne z przepisami tej ustawy oraz ustawy o finansach publicznych zobowiązującymi do zawierania umów po przeprowadzeniu postępowań określonych w przepisach ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Opinia o rzetelności i prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych jest pozytywna. Najwyższa Izba kontroli stwierdza, iż księgi rachunkowe, z wyjątkiem drobnych uchybień, prowadzone były prawidłowo i rzetelnie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Poproszę pana posła Krasulskiego o wygłoszenie koreferatu.

Poseł Leonard Krasulski (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. Panie i panowie posłowie, w swoim koreferacie przyszło mi odnieść się do części 13 – Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Zacznę od tego, że budżet Instytutu Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu na rok 2011 został określony ustawą budżetową w następujących wielkościach (będę mówił o tych wielkościach zasadniczych, nie będę wymieniał wszystkich) – dochody budżetowe 1168 tys. zł, wydatki budżetowe 224.263 tys. zł.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Panie pośle Jaworski. Ja bym proponował, aby pan pozostał, ponieważ nie będziemy mieli kworum.

Poseł Andrzej Jaworski (PiS):

Dobrze.

Poseł Leonard Krasulski (PiS):

Ponadto należy tutaj dodać, że w ustawie budżetowej na 2011 w części 83 – rezerwy celowe pozycja 57 – skutki zmian systemowych wynikających z art. 94 ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych, w tym sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi, ustawodawca zabezpieczył środki na zwiększenie wydatków budżetowych jednostek wykonujących zadania wykonywane dotychczas przez gospodarstwa pomocnicze. Do artykułu dotyczącego gospodarstw pomocniczych pozwolę sobie wrócić. Rezerwa celowa została utworzona z przeznaczeniem na wydatki z tytułu realizacji zadań przejętych od gospodarstw pomocniczych w wysokości odpowiadającej planowanemu przez jednostki przyrostowi. I tak Instytut Pamięci Narodowej przejął w 2011 roku zadania zlikwidowanego gospodarstwa pomocniczego IPN, w tym zadania związane z wydawaniem i sprzedażą publikacji Instytutu, w związku z powyższym prezes Instytutu na podstawie wyżej wymienionych przepisów wystąpił w dniu 2 października 2011 roku do Ministra Finansów z wnioskiem o uruchomienie z wyżej wymienionej rezerwy celowej środków w wysokości 200 tys. zł. Przedmiotowa rezerwa została uruchomiona decyzją Ministra Finansów. W związku z powyższym plan wydatków Instytutu został zwiększony o kwotę 500 tys. zł w dziale 751, rozdziale 75101. Niewykorzystana kwota w wysokości 49 tys. zł została zwrócona do budżetu państwa.

Jeśli chodzi o realizację budżetu Instytutu Pamięci Narodowej, to w ustawie budżetowej na 2011 rok prognozowano osiągnięcie dochodów na poziomie 1168 tys. zł, zrealizowane dochody wyniosły 2643 tys. zł i były o 1475 tys. zł wyższe w stosunku do kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej na 2011 rok, co stanowi …

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Panie pośle. To chyba jakieś inne sprawozdanie idzie, bo wchodzimy w miliardy.

Poseł Leonard Krasulski (PiS):

To są miliony, … co stanowi 126,3% wzrostu dochodów w stosunku do planu. Największe tutaj kwoty to w paragrafie 0700 – 408 tys. zł, to są wpływy ze spłat pożyczek udzielonych na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych prokuratorom, następnie w paragrafie 0830 na kwotę 359 tys. zł to wpływy z tytułu usług, następny dochód to paragraf 0840 – 1146 tys. zł. Trzeba też zaznaczyć, że uzyskane przez Instytut dochody zostały w całości odprowadzone do budżetu państwa. Plan dochodów stanowi jedynie prognozę dochodów bowiem na etapie planowania budżetu trudno jest przewidzieć, na jakim poziomie te dochody zostaną zrealizowane. Dotyczy to zwłaszcza dochodów osiągniętych w ramach paragrafu 0970 – wpływy z różnych dochodów, który obejmuje między innymi dochody z tytułu zwrotu składek ZUS nadpłaconych w latach ubiegłych.

Wykonanie wydatków budżetowych. Wystarczy tutaj nadmienić, że największy udział w strukturze zrealizowanych wydatków miały wydatki w dziale 751- Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa, które wyniosły 217.540 tys. zł. W porównaniu z wykonaniem z 2010 roku wydatki te wzrosły o 2,7%. Nastąpiły także zmiany w planie wydatków budżetowych. W ciągu roku budżetowego wystąpiła konieczność zmiany planu wydatków określonego w ustawie budżetowej na 2011 rok w części 13 – Instytut Pamięci Narodowej. Na postawie art. 171 ustawy o finansach publicznych Prezes Instytutu wydał w trakcie roku budżetowego 17 decyzji o przeniesieniu środków pomiędzy poszczególnymi paragrafami. Przeniesienia nie zwiększyły planowanych wydatków na uposażenia i wynagrodzenia wynikające ze stosunku pracy.

W dziale 751 – to są urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa – największą pozycję stanowią wydatki bieżące, które wzrosły w stosunku do 2010 roku o 1,1% i wyniosły 202.239 tys. zł. Skracając moje wystąpienie, jako że wszystkie posłanki i wszyscy posłowie otrzymali owe sprawozdanie i mogli wypracować swoje refleksje, ja wrócę…

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Wnioski, panie pośle.

Poseł Leonard Krasulski (PiS):

Wnioski wynikają z pewnych opóźnień i wynikają po prostu z braku budżetu. Dotyczy to przebudowy i rozbudowy budynku przy ulicy Kłobuckiej w Warszawie oraz dotyczy to cyfryzacji Instytutu. Niemniej jednak ja przed chwileczką otrzymałem opinię BAS-u, z której wynika, że – reasumując – sprawozdanie z wykonania budżetu państwa w części 13 dostarczyło wyczerpujących informacji na temat wykorzystania środków budżetowych w 2011 roku. Najwyższa Izba Kontroli ostatecznie pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa za 2011 rok w części 13 – Instytut Pamięci Narodowej. Tak że ta opinia BAS-u wzmacnia jakby moją propozycję rekomendacji przyjęcia sprawozdania.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Dziękuję serdecznie. Czy ktoś z pań, panów posłów chciałby jeszcze w tej sprawie zabrać głos? Nie widzę. Czy są jakieś głosy przeciwne pozytywnemu zaopiniowaniu sprawozdania z wykonania budżetu? Nie ma. Przyjęliśmy pozytywnie sprawozdanie. Dziękuję panu prezesowi, dziękuję panu.

Przechodzimy do następnego punktu – ósmego, Krajowa Rada Sądownictwa. Bardzo proszę. Kto jest reprezentantem Krajowej Rady?

Wiceprzewodnicząca Krajowej Rady Sądownictwa Małgorzata Niezgódka-Medek :

Małgorzata Niezgódka-Medek, wiceprzewodnicząca Krajowej Rady Sądownictwa.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Witam serdecznie panią sędzię.

Wiceprzewodnicząca KRS Małgorzata Niezgódka-Medek:

Od razu chciałam przeprosić za nieobecność pana przewodniczącego Antoniego Górskiego. Jest na urlopie, który spędza w sanatorium, tak że niestety nie mógł wziąć udziału w dzisiejszym posiedzeniu Komisji.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Wszyscy chcielibyśmy pojechać do sanatorium.

Wiceprzewodnicząca KRS Małgorzata Niezgódka-Medek:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, nie chciałabym wchodzić zbytnio w szczegóły, które macie państwo przedstawione w sprawozdaniu opisowym z wykonania budżetu przez Krajową Radę Sądownictwa. Chciałam natomiast zaakcentować pewną specyfikę, która wystąpiła przy wykonywaniu budżetu w 2011 roku, a właściwie przy planowaniu tego budżetu w roku 2010. Otóż, w połowie 2011 roku, w lipcu weszła w życie ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa z 12 maja 2011 roku. Również w lipcu został uchwalony regulamin szczegółowego działania Krajowej Rady Sądownictwa. Dlaczego podkreślam, że wejście w życie w połowie roku tych aktów normatywnych miało wpływ na wykonanie budżetu? Otóż, przy planowaniu budżetu na rok 2011zakładano, że te przepisy będą obowiązywały wcześniej. Prace nad ustawą o Krajowej Radzie Sądownictwa rozpoczęły się bowiem już w roku 2010, wtedy Senat wykonał inicjatywę ustawodawczą, stąd też pewne założenia przyjęte w planie wydatków przyjmowały już ten bardziej pracochłonny, zakładający większe wydatki proces nominacyjny, bo przede wszystkim to miało wpływ na określenie planu wydatków i później ich wykonanie. W związku z tym doszło do takiej sytuacji, że zaplanowane wydatki w wysokości 11.188 tys. zł zostały wykonane w wysokości 10.076.700 zł, to znaczy w 90,1%.

Ja może tutaj króciutko, bo jest to oczywiście szczegółowo opisane w sprawozdaniu, odniosę się do poszczególnych grup tych wydatków. Jeżeli chodzi o świadczenia na rzecz osób fizycznych, to tutaj główną pozycję stanowią diety dla członków Krajowej Rady Sądownictwa. Myśmy mieli świadomość, że nowa procedura będzie wymagała większej liczby spotkań, nie tylko w ramach posiedzeń plenarnych, ale także zespołów Krajowej Rady. Również te diety zgodnie z przepisami nowej ustawy uległy zwiększeniu. Jednakże, tak jak powiedziałam, nowe przepisy działały tylko w drugiej połowie roku, w pierwszej obowiązywała jeszcze stara regulacja prawna, stąd też wykonanie wyniosło tutaj 93,5% planu. Jeżeli chodzi o wydatki bieżące, tutaj mieliśmy wykonanie w wysokości 89,9% planu i można powiedzieć, że największe oszczędności powstały w związku z nie-

dojściem do skutku konferencji, które miały być zorganizowane, zresztą te konferencje i szkolenia związane były z nową regulacją prawną. W grę wchodziły tutaj również wydatki na wizyty gości zagranicznych, które nie doszły do skutku. Krajowa Rada Sądownictwa aktywnie działa na forum międzynarodowym w ramach sieci krajowych rad sądownictwa. Mamy i w tym roku takie sytuacje, że zaplanowane wizyty zagraniczne nie dochodzą do skutku, także ze względu na sytuację finansową jaka panuje w innych państwach europejskich i na tę okoliczność goście po prostu przesuwają przyjazdy na kolejne lata kiedy będzie to mniej obciążające dla ich budżetu. Wreszcie jeśli chodzi o wydatki majątkowe, to tutaj można powiedzieć, że różnica między planem a wykonaniem jest największa. Plan został wykonany w 75,6%, przy czym muszę zauważyć, że przyczyną tego jest przede wszystkim to, że z jednej strony wydatek, który miał znaczący wymiar akurat w tym paragrafie był tańszy niż zakładano. Chodzi tutaj o elektroniczny system głosowania przez członków Krajowej Rady Sądownictwa. Zresztą konieczność dokonania zakupu takiego systemu głosowania i zrezygnowania z głosowania ręcznego została nałożona na nas przez orzeczenia Sądu Najwyższego, w których wytknięto Krajowej Radzie Sądownictwa, że nie podaje w protokołach szczegółowych informacji na temat głosowania poszczególnych członków nad kandydaturami na sędziów. Sąd Najwyższy zasygnalizował właśnie potrzebę takiego precyzyjnego informowania o wynikach głosowania i został w ubiegłym roku nabyty system do głosownia, tylko nie był on aż tak kosztowny, jak przewidywano. Tutaj Rada nie miała doświadczenia w ocenie wysokości wydatków na zakup takiego systemu. System był tańszy ze względu na to, że zbudowano go na istniejącej już bazie sieci komputerów, które znajdowały się w sali posiedzeń Rady i stąd powstały oszczędności. Ponadto drugi taki znaczący z punktu widzenia oczywiście niewielkiego budżetu Rady wydatek też był związany z zakupem oprogramowania dotyczącego budżetu zadaniowego i ten wydatek został poniesiony dopiero w grudniu 2011 roku i też tutaj, powiedzmy, rezerwowanie środków na zakup takiego oprogramowania spowodowało, że po prostu nie byliśmy już w stanie wydać tych środków, które pozostały. Tak że tak wygląda kwestia tych rozbieżności między zaplanowanymi wydatkami a wydatkami, które zostały wykonane.

Jeżeli chodzi o stronę dochodową, to ona jest nieznaczna. Rada nie planowała i nie planuje uzyskiwania dochodów, natomiast dochody takie pojawiają się w związku z obowiązkami Rady jako płatnika, a także powstają w ramach rozliczeń związanych z aktywnością Rady na forum międzynarodowym, gdzie część środków jest nam po prostu zwracana za udział w pracach Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa.

To by było tyle, jeżeli chodzi o podstawowe kwestie związane z wykonaniem budżetu. Chciałam oczywiście dodać, że Rada wykonała wszystkie zadania, które zarówno ustawa, jak i konstytucja na nią nakłada. W szczególności mogę tutaj zasygnalizować, że te zadania, jeżeli chodzi o tę podstawową kompetencję, o wnioskowanie kandydatów prezydentowi do powołania na stanowiska sędziowskie, one z roku na rok się zwiększają ze względu na zwiększającą się liczbę kandydatów. Mamy już sytuacje takie, że na jedno miejsce stara się kilkudziesięciu, nawet dziewięćdziesięciu kandydatów i ten proces nominacyjny pochłania około 80% czasu pracy Rady. W związku z tym zwracam się do Wysokiej Komisji o pozytywne zaopiniowanie budżetu.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Dziękuję. Poproszę pana dyrektora o krótkie przedstawienie wyników kontroli.

Dyrektor Delegatury NIK w Warszawie Mieczysław Kosmalski:

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie w 2011 roku budżetu państwa w części 52 – Krajowa Rada Sądownictwa. Wydatki były wykonane oszczędnie, legalnie, celowo i gospodarnie oraz rzetelnie zaewidencjonowane w księgach rachunkowych. Wszystkie drobne uchybienia nie miały wpływu na wykonanie budżetu państwa, a nieprawidłowości systemowych nie stwierdzono. NIK opiniuje pozytywnie roczne sprawozdania budżetowe Krajowej Rady Sądownictwa, które przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów i wydatków, a także należności i zobowiązań KRS w 2011 roku. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Dziękuję. Proszę posła koreferenta o zabranie głosu.

Poseł Witold Pahl (PO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, szanowni państwo, tak jak pani sędzia była uprzejma w swoim wystąpieniu określić te parametry kwotowe, procentowe, wykonanie budżetu nastąpiło na poziomie 97,1% wydatków zrealizowanych w 2010 roku. Rzeczywiście ta struktura wydatków w głównym wymiarze faktycznie dotyczyła wydatków z tytułu wynagrodzeń, pochodnych i tak jak pani sędzia wspomniała, również jest to konsekwencją, jeśli chodzi o wzrost tych wydatków, wejścia w życie ustawy z 12 maja. Zaczęła ona obowiązywać w lipcu i konieczność utworzenia dwóch dodatkowych etatów spowodowała wzrost wydatków w tym zakresie. Te kwestie najistotniejsze, a więc prawidłowa realizacja konstytucyjnych obowiązków nałożonych na Krajową Radę Sądownictwa w oparciu o środki budżetowe, zmiana klasyfikacji środków trwałych spowodowała też pewne zmiany, jeśli chodzi o strukturę wydatków, ale w całości proporcje dotyczące realizacji budżetu, które są w sprawozdaniu doręczonym Komisji, potwierdzają rzetelność i prawidłowość wydatkowania tychże środków. Rzeczywiście po stronie dochodowej bardzo nieduże kwoty, to jest ta kwota 4600 zł zwrotu diet za udział w posiedzeniach Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa, a więc to nie ma istotnego wpływu na określenie całokształtu wydatków. Tak jak pan dyrektor z Najwyższej Izby Kontroli podkreślił, drobne uchybienia dotyczące sprawozdań kwartalnych również nie mają wpływu na potwierdzoną rzetelność i prawidłowość wydatkowania środków przez Krajową Radę, dlatego też wnioskuję, proponuję, aby Wysoka Komisja raczyła pozytywnie zaopiniować wykonanie budżetu.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Dziękuję panu posłowi. Czy ktoś z pań i panów posłów w tej sprawie chciałby zabrać głos? Nie widzę. W związku z tym, czy ktoś jest przeciwny pozytywnemu zaopiniowaniu sprawozdania Krajowej Rady Sądownictwa? Nie widzę. Rozumiem, że pozytywnie opiniujemy przyjęcie tego sprawozdania. Dziękuję. Przechodzimy do następnego punktu, dziewiątego, sądownictwo powszechne. Panie ministrze sprawiedliwości, po starej znajomości poproszę pana żeby pan w krótkich żołnierskich słowach to przedstawił, bo tutaj mamy bardzo dużo następnych pozycji, a musimy się spieszyć, bo zaraz będziemy mieli posiedzenie Sejmu.

Poseł Ligia Krajewska (PO):

Przepraszam, panie przewodniczący, czy można prosić o omówienie od razu obydwu, piętnastki i trzydziestki siódemki?

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Nie bardzo. Tak było? No dobrze, to bardzo proszę.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Stanisław Chmielewski:

Na co dzień, można powiedzieć, najbliżej jestem związany z budżetem i w tym sensie ta Komisja jest dla mnie ważna i myślę, że dla każdego ministra sprawiedliwości podsumowanie wykonania budżetu to rzecz, która potwierdza jego dobra pracę. Mamy do czynienia z rokiem 2011 i częścią 15, która dotyczy sądownictwa powszechnego. Przypomnę tylko, bo państwo otrzymaliście część pisemną, iż dochody, które planowaliśmy, zostały wykonane w 102% i wyniosły 2.132.184 tys. zł. Natomiast wydatki w tej części zostały wykonane w stosunku do planu po zmianach 99,2% i wyniosły 5.876.441 tys. zł, z czego na wydatki bieżące wydano większość tej kwoty, natomiast na wydatki majątkowe 389.421 tys. zł. Podstawowe zadania, jakie realizuje wymiar sprawiedliwości, to oczywiście rozpatrywanie spraw i tu tylko dla pokazania skali podam, że w 2011 r. do sądów powszechnych wpłynęło 13.584 tys. spraw, co stanowi 5% więcej w stosunku do roku 2010 i 14,2% w stosunku do roku 2009. Sądownictwo rozpatrzyło w tym samym okresie 13.386 tys. spraw, co stanowi wzrost w stosunku do roku 2010 o 4,7% i 2009 r. o 10, 8% i jest to więcej niż w latach poprzednich również jeżeli chodzi o liczby bezwzględne.

Jeżeli chodzi o wydatki majątkowe, to w tym zakresie pieniądze wydano na 26 zadań inwestycyjnych, jakie prowadzono, z których siedem ukończono. Przykładowo oddane

zostały do użytku nowe budynki dla Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich, dla Sądu Rejonowego i Prokuratury Rejonowej w Świdniku oraz dla Sądu Rejonowego i Prokuratury Rejonowej w Radzyniu Podlaskim. W zakresie wydatków na informatyzację, który to kierunek jest drugim podstawowym działaniem inwestycyjnym, jeżeli chodzi o Ministra Sprawiedliwości i sądownictwo powszechne, bo to jest wspólnie realizowane, zadania dotyczyły modyfikacji systemu Krajowego Rejestru Sądowego, Rejestru Zastawów i nowej księgi wieczystej, także budowy systemu usług Ministerstwa Sprawiedliwości obejmującego uruchomienie usług dla przedsiębiorców i osób fizycznych poprzez dostęp elektroniczny do wydziałów KRS, KRK, Monitora Sądowego i Gospodarczego. Kontynuowane były również zadania mające na celu wprowadzenie w sądach elektronicznego protokołu sporządzonego na podstawie systemu nagrywania przebiegu rozpraw, systemu informatycznego wspomagającego procesy merytoryczne oraz zintegrowanego systemu rachunkowości i kadr. Kwestia wydatkowania środków bieżących, to praktycznie można powiedzieć płace. W 2011 roku plan zatrudnienia w sądownictwie powszechnym obejmował 52.143 etaty, z czego 15.532 dotyczyły osób objętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń, z których 10.323 etaty dotyczą sędziów, 5209 etatów dotyczy kuratorów, a w pozostałym zakresie referendarzy. Jeżeli chodzi o pozostałe grupy sądownictwa to mamy do czynienia z asystentami sędziów i tutaj było 2736 etatów. Jeżeli chodzi o urzędników i innych pracowników to 30.595 etatów, a w grupie pedagogów to 498 etatów. Na wynagrodzenia, bez tak zwanego wynagrodzenia trzynastego, czyli dodatkowego wynagrodzenia rocznego, wydano 3.061.079 tys. zł. W materiałach są średnie wynagrodzenia podane, myślę, że ta informacja jest do pozyskania poprzez spojrzenie w materiał.

Jeżeli chodzi o część 37, czyli część określaną jako Ministerstwo Sprawiedliwości i więziennictwo, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury, Instytut Ekspertyz Sądowych i Instytut Wymiaru Sprawiedliwości, to w tym zakresie, jeżeli chodzi o dochody, wyniosły one łącznie 59.666 tys. zł i są one wyższe od prognozowanych o 43%. W stosunku do budżetu 2010 wzrost jest w liczbie bezwzględnej o 10.000 tys. Wydatkowanie w tej części dotyczyło 3.918.620 tys. zł i wydano 99,9% planu po zmianach, a w stosunku do 2010 roku 93,4%. Pamiętajmy o tym, że planowanie budżetowe w tym zakresie dotknięte jest regułą wydatkową i to również ogranicza wzrost, a w zasadzie nie ma wzrostu, jedynie panujemy nad inflacją, realność tych środków w tym momencie sprowadza się do wartości nominalnej. W ramach tej części realizowano również wydatki przy wykorzystaniu środków europejskich i łącznie zrealizowano 63.413 tys., a więc 95,5% planu, w tym wkład własny, jeżeli tutaj dobrze rozumiem, to 13.786 tys. zł, czyli wkład naszego budżetu państwa. Wydatki bieżące to 3.761.570 tys. i w ramach tego wynagrodzenia to 1.855.760 tys., a pozapłacowe wydatki budżetowe wyniosły 726.183 tys. zł.

Dotacje w części 7 – to 40.310 tys. zł i za chwilę ją krótko omówię, bo to jest dotacja dla Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, a wydatki majątkowe ukształtowały się na poziomie 116.740 tys. i w ramach tej kwoty kontynuowano 75 zadań, z czego 36 zostało zakończonych. To nie są tak wielkie zadania, jak poprzednio mówiłem, jeżeli chodzi o sądownictwo powszechne, ale też w roku 2011 zakończono budowę obiektu Zakładu Poprawczego i Schroniska dla Nieletnich w Raciborzu, uzyskano 55 dodatkowych miejsc dla osób pozbawionych wolności przykładowo w Zakładzie Karnym w Uhercach Mineralnych.

Na informatyzację wydano 42.000 tys. zł ze środków inwestycyjnych, o których mówiłem wcześniej. Jeżeli chodzi o Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury, to jest – tylko gwoli przypomnienia – osoba prawna, a więc jej stan środków na początek roku jest możliwy do podania i wynosił 4000 tys., dotacja, jak już wskazałem, 40.310 tys. zł. Wydatki sfinansowane z dotacji ukształtowały się na poziomie 36.151 tys. zł, w tym z dotacji przekazanej 35.039 tys. zł oraz dotacji niewykorzystanej z lat poprzednich 1112 tys. zł. Niewykorzystana dotacja to 8227 tys. zł. Przyczyną niewydatkowania dotacji przekazanej do szkoły w roku 2011 była zmiana wysokości stypendium dla aplikanta aplikacji sądowej i prokuratorskiej poprzez obniżenie tego stypendium, zmiana limitu miejsc dla aplikantów z 300 do 200 i nieusprawiedliwione nieobecności aplikantów, któ-

re powodują utratę uprawnień i to również przyniosło oszczędności. Łącznie niewydatkowane środki z tych tytułów to prawie 3000 tys. zł. Pozostała kwota niewykorzystanej dotacji też prawie 3000 tys. zł dotyczy kwoty z roku 2010, kwota ta przeznaczona będzie na wkład własny trwającej renowacji w Pałacu Morskich, dawnej Resursy Kupieckiej przy ulicy Królewskie Przedmieście 62 w Lublinie.

Jeżeli chodzi o wynagrodzenia i etaty w państwowych jednostkach budżetowych to w 2011 roku w części 37 zaplanowano 33.031 etatów. Przeciętne zatrudnienie wyniosło 32.700 etatów i zatrudnienie to obejmowało, jeżeli chodzi o kierownicze stanowiska, żołnierzy, korpus służby cywilnej to 782 etaty, jeżeli chodzi o sędziów w Ministerstwie Sprawiedliwości pięć etatów, funkcjonariusze służby więziennej to 27.501 etatów, pracownicy cywilni służby więziennej to 1760 etatów, pracownicy Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości 158 etatów, pracownicy zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich to 1100 etatów, pedagodzy w całym dziale – 1394 etaty.

W informacji zawarto dane o średnich wynagrodzeniach, a łącznie wynagrodzenia osobowe, bez dodatkowego wynagrodzenia rocznego w tej części to 1.491.479 tys. zł. W ramach omawiania części 37, jest to z tym powiązane, omawiamy również fundusze celowe. Są to dwa fundusze: Fundusz pomocy postpenitencjarnej i Fundusz aktywizacji skazanych oraz rozwoju przywięziennych zakładów pracy. Jeżeli chodzi o sytuację tych funduszy, to ona jest różna. Fundusz aktywizacji skazanych oraz rozwoju przywięziennych zakładów pracy dynamicznie swoją działalność rozpoczął w tym roku, ponieważ musieliśmy przejść etap notyfikacji i przepisów, które pozwalają na jego działanie i ta notyfikacja zakończyła się dopiero w styczniu 2012 roku i praktycznie od lutego mamy zgodne z prawem europejskim możliwości wspierania rozwoju tych miejsc pracy dla osób skazanych. Te środki, które zostały zgromadzone, to jest między innymi odpis z płac osadzonych, to 27.000 tys. zł. Ale – jak już mówiłem – wydatkowanie rozpoczęło się praktycznie w tym roku, i tylko gwoli informacji, w tym roku wydano ponad 6500 tys. zł. Ocena przedłożonych propozycji rozwoju tych zakładów, jak i wsparcia finansowego w tym zakresie nadal jest kontynuowana, na bieżąco, bo to jest ciągła praca.

Jeżeli chodzi o Fundusz pomocy postpenitencjarnej, to te środki również pochodzą z potrąceń z wynagrodzenia przysługującego za pracę skazanych, co do zasady. I tutaj, niestety, z uwagi na ograniczenie w sposób można powiedzieć istotny liczby osób skazanych pracujących, bo powiem, że w 2011 r. w porównaniu z rokiem 2010 doszło do zatrudnienia na poziomie 4979 osób w przeliczeniu na pełnozatrudnionych, a w roku poprzednim mieliśmy 7586 osób... To oczywiście jest związane z tym, że zmieniła się zasada wynagradzania, podstawą jest minimalna płaca i to spowodowało, że zatrudnienie zewnętrzne jest trudniejsze, ale też zatrudnienie w ramach przywięziennych przedsiębiorstw i instytucji gospodarki budżetowej, o których za chwilę, ono również na razie jest dopiero rozwijane. Wpływy do tego Funduszu to 16.427 tys. zł, to jest tylko 68%, albo aż, wartości prognozowanej. Ja jestem tutaj w tym zakresie optymistą i dlatego też tak optymistycznie planowaliśmy, bo wierzę w to, że ten element zatrudnienia osadzonych jest istotnym elementem resocjalizacyjnym i Centralny Zarząd Służby Więziennej będzie robił wszystko, mając teraz już środki do dyspozycji, czego nie udało nam się uruchomić w roku 2011, rozwinie ten element, który powinien również doprowadzić do wzrostu w tym zakresie przychodów funduszu.

Jeżeli chodzi o wydatki tego Funduszu, to wydaliśmy 19.035 tys. zł, a więc 79% planu. Musimy tutaj działać bezpiecznie, gdyż wspieramy pomoc postpenitencjarną na rzecz zakładów karnych, jak i sądownictwa powszechnego, bo na koniec roku pozostało 5239 tys. zł.

Jeżeli chodzi o instytucje gospodarki budżetowej, które są stosunkowo nowym podmiotem gospodarczym, powstałym na skutek reformy finansów publicznych, to działa ich sześć na terenie kraju. Ich organem założycielskim jest Minister Sprawiedliwości. Staraliśmy się, aby pokryły równomiernie cały obszar kraju i mogły współpracować w ten sposób ze 157 jednostkami więziennymi. Średnio roczne zatrudnienie w tych jednostkach wynosiło 1532 etaty, z czego 51% stanowiły osoby pozbawione wolności. Łączne dochody tych jednostek to 248.861 tys. zł, ale – niestety – są one na minusie, ponieważ wydatki wyniosły 259.023 tys. zł. Przyczynami tego minusa są, jak już mówi-

łem, zmiany formalnoprawne, które rzutują na kwestię związaną z utrata uprawnień do opodatkowania VAT i konieczności dokonywania odpisów amortyzacyjnych, które obniżają wynik finansowy, jak i brak możliwości składania zamówień przez te instytucje poprzez podmioty podległe Ministrowi Sprawiedliwości. Zmiana procedur w zakresie prawa o zamówieniach publicznych utrudnia pozyskiwanie takich zamówień nawet w ramach naszego resortu.

Mając na względzie te informacje, proszę Wysoką Komisję o pozytywne wykonanie wykonania budżetu w części 37.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Dziękuję serdecznie, panie ministrze, ale podejrzewam, że w wojsku to pan chyba nie był. Miało to być w krótkich żołnierskich słowach, ale dobrze. Proszę pana dyrektora o przedstawienie informacji z kontroli.

Wicedyrektor departamentu NIK Sławomir Sierański:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, w części 15 – Sądy powszechne Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu. W ramach tej części kontrolą objęto 21 jednostek, tj. Ministerstwo Sprawiedliwości, 7 sądów okręgowych i 13 sądów rejonowych jako dysponentów trzeciego stopnia. Ocenę pozytywną sformułowano w odniesieniu do Ministerstwa Sprawiedliwości, 5 sądów okręgowych oraz 6 sądów rejonowych. Pozostałe jednostki oceniono pozytywnie z zastrzeżeniami, poza Sądem Rejonowym w Środzie Wielkopolskiej, który oceniono negatywnie. Podstawą oceny pozytywnej stanowi w szczególności fakt, że podległe jednostki na obszarach kontrolowanych apelacji, poza nielicznymi przypadkami, rzetelnie zrealizowały dochody, a wydatków dokonywały na zakupy i usługi służące realizacji celu tych jednostek. NIK stwierdziła również nieprawidłowości i uchybienia w systemie rachunkowości oraz w funkcjonowaniu mechanizmów w systemie kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych, a także w zakresie wiarygodności ksiąg finansowych w 6 skontrolowanych jednostkach.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała łączne sprawozdanie budżetowe dysponenta części 15 – Sądy powszechne.

Ja rozumiem, że mam się od razu odnieść do części 37, tak, panie przewodniczący?

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Tak, do 37 części też, bardzo proszę.

Wicedyrektor departamentu NIK Sławomir Sierański:

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, z zastrzeżeniami, oceniła wykonanie budżetu państwa w części 37. Wykonanie przez Ministra Sprawiedliwości budżetu Funduszu Pomocy Postpenitencjarnej oceniła pozytywnie. Wykonanie przychodów przez dyrektora generalnego Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywięziennych Zakładów Pracy oceniamy pozytywnie. W związku z przeniesieniem w 2011 roku tylko jednego wydatku w kwocie 64 tys. zł odstąpiono od sformułowania oceny wydatków wyżej wymienionego Funduszu.

W ramach tej części skontrolowano osiem jednostek, tj. Ministerstwo Sprawiedliwości, Centralny Zarząd Służby Więziennej i sześć zakładów karnych. Ocenę pozytywną sformułowano w przypadku Centralnego Zarządu Służby Więziennej oraz czterech zakładów karnych, a pozytywną z zastrzeżeniami w przypadku Ministerstwa Sprawiedliwości jako dysponenta trzeciego stopnia i dwóch zakładów karnych.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły głównie: nierzetelnego opracowania planu finansowego Centralnego Zarządu Służby Więziennej w odniesieniu do wydatków związanych z funkcjonowaniem Służby Więziennej, udzielenia trzech zamówień publicznych z naruszeniem przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych, opóźnień w regulowaniu zobowiązań w Zakładzie Karnym w Łodzi wynoszących od 2 do 20 dni w stosunku do terminu płatności wynikających z umów oraz wydatkowania w tym zakładzie kwoty 11 tys. zł z naruszeniem postanowień umowy zawartej z wykonawcą dotyczącej odbiorów końcowych prac, nieprawidłowego wywiązania się przez Zarząd Służby Więziennej oraz trzy objęte kontrolą zakłady karne z obowiązków wynikających

z ustawy o opłatach abonamentowych oraz niewykazania w księgach rachunkowych lub sprawozdaniach finansowych w czterech objętych kontrolą zakładach karnych środków trwałych stanowiących grunty będące w trwałym zarządzie tych jednostek.

Opinia o rzetelności i prawidłowości łącznych sprawozdań dysponenta 37 części jest pozytywna. W wyniku badania systemu rachunkowości i funkcjonowania mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych oraz wiarygodności ksiąg rachunkowych NIK stwierdziła nieprawidłowości i uchybienia w różnej skali i zakresie we wszystkich 8 kontrolowanych jednostkach. NIK pozytywnie oceniła skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości i systemu kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych oraz wiarygodność ksiąg rachunkowych Funduszu Pomocy Postpenitencjarnej oraz Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywięziennych Zakładów Pracy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Dziękuję. Poproszę o koreferat pana posła Roberta Kropiwnickiego.

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Szanowni państwo, Wysoka Komisjo, moje sprawozdanie jest, niestety, dość obszerne i jestem przygotowany, żeby szczegółowo je omówić, jednak w związku z tym, że pan minister tak szczegółowo opowiedział o tej części, ja – szanując czas Wysokiej Komisji – będę skracał swoje wystąpienie maksymalnie i odniosę się równocześnie do części 15 i do części 37. Uważam, że po analizie tych szczegółowych materiałów przedstawionych przez Ministerstwo Sprawiedliwości, przez Najwyższą Izbę Kontroli oraz przez Biuro Analiz Sejmowych (należy uznać, że jest to dużo pracy) należy bardzo pozytywnie ocenić pracę, jak również wykonanie budżetu. W związku z tym zarówno część 15, jak i 37 proponuję ocenić pozytywnie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Dziękuję. Czy ktoś z posłów chciałby zabrać w tej sprawie głos? Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Zbigniew Kuźmiuk (PiS) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, nie odzywałem się przy żadnej części, a w tym przypadku zdecydowałem się zabrać głos nie ze względu na skalę uchybień, która wynika tutaj z protokołu, czy wyników kontroli Najwyższej Izby Kontroli, mówię o części 15, a z powodu takiego stwierdzenia, które znalazło się w raporcie Najwyższej Izby Kontroli na stronie 20. Otóż, chodzi o Sąd Rejonowy w Białymstoku, w którym 693 projekty uzasadnień orzeczeń sądowych były pisane na zewnątrz sądu, orzeczenia do wyroków sądowych zlecane przez Sąd Rejonowy w Białymstoku na zewnątrz sądu.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Ja nie rozumiem tego.

Poseł Zbigniew Kuźmiuk (PiS) – spoza składu Komisji:

To wytknął NIK.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Czyli sędziowie dawali zlecenia jakimś zewnętrznym osobom, żeby pisali wyroki?

Poseł Zbigniew Kuźmiuk (PiS) – spoza składu Komisji:

Żeby pisali uzasadnienia do wyroków.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

A uzasadnienia.

Poseł Zbigniew Kuźmiuk (PiS) – spoza składu Komisji:

Uzasadnienia. Ponieważ wytknęła to NIK, ja rozumiem, że NIK badała zaledwie kilka tych sądów rejonowych, to ja chciałem zapytać Ministra Sprawiedliwości, czy to jest powszechna praktyka.

Poseł Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska (SLD):

To jest chyba niemożliwe.

Poseł Zbigniew Kuźmiuk (PiS) – spoza składu Komisji:

Jest to w protokole NIK na stronie 20.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Może pan to, panie dyrektorze, skomentować. Na czym polegał ten proceder?

Wicedyrektor departamentu NIK Sławomir Sierański:

Tak, oczywiście. Wystąpił przypadek w sądzie w Białymstoku zlecenia na zewnątrz przygotowania projektów uzasadnień orzeczeń sądowych osobom, które nie były pracownikami sądu bądź referendarzom z innych sądów.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

To znaczy, czy to były osoby, które odbywały aplikację.

Wicedyrektor departamentu NIK Sławomir Sierański:

Nie.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Zupełnie z zewnątrz? I to robiono za wynagrodzeniem?

Wicedyrektor departamentu NIK Sławomir Sierański:

Tak.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

I sąd płacił za to wynagrodzenia?

Wicedyrektor departamentu NIK Sławomir Sierański:

Tak.

Poseł Zbigniew Kuźmiuk (PiS) – spoza składu Komisji:

Wprawdzie chodziło o niewielką kwotę, bodajże 20 tys. zł, ale to nie oto chodzi.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

To nie o kwotę chodzi, to chodzi o zasadę.

Poseł Zbigniew Kuźmiuk (PiS) – spoza składu Komisji:

No więc właśnie, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Panie ministrze, bardzo proszę o odpowiedź na to bardzo ciekawe pytanie, ponieważ miałem kiedyś przyjemność orzekać i nigdy nie miałem okazji z czegoś takiego skorzystać. A może bym jeszcze w tym sądzie siedział, gdyby nie te uzasadnienia.

Sekretarz Stanu w MS Stanisław Chmielewski:

Proszę Wysokiej Komisji, panie pośle, to nie jest powszechna praktyka i ta praktyka dzisiaj nie ma miejsca, według mojej wiedzy, co do zasady. Minister Sprawiedliwości jak tylko się o tym dowiedział, to podjął działania nadzorcze, aby ta praktyka się skończyła. Niestety sąd w Białymstoku był tutaj przodujący. Nasz wiedza, jeżeli chodzi o skalę całego kraju, nie potwierdza tego zjawiska, a pomysł jest dla mnie tak samo szokujący, jak dla pana przewodniczącego i dla państwa, a w związku z tym dzisiaj tylko tyle tytułem odpowiedzi. Takiej praktyki już nie ma.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

To znaczy, wie pan, praktyka praktyką, a czy w ogóle jakieś postępowania dyscyplinarne zostały w tej sprawie wszczęte, bo tutaj jest zasadnicze zagadnienie, ponieważ sąd wydaje wyrok i podaje ustne, a potem pisemne motywy swojego uzasadnienie. To przecież sąd wie, dlaczego taki wyrok wydał, a nie inny.

Poseł Zbigniew Kuźmiuk (PiS) – spoza składu Komisji:

Ba, tutaj, panie przewodniczący, w protokole NIK jest stwierdzenie mówiące o tym, że dokumenty związane z tymi sprawami były wynoszone poza sąd i na tej podstawie były pisane uzasadnienia.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Czy są w ogóle prowadzone jakieś postępowania wyjaśniające w tej sprawie?

Sekretarz Stanu w MS Stanisław Chmielewski:

Są prowadzone postępowania wyjaśniające, jak i dyscyplinarne. Znany jest mi przypadek, akurat jednemu z sądów w ostatnim czasie udzielono wytyku.

Poseł Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska (SLD):

Panie przewodniczący, czy mogę?

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Bardzo proszę, pani poseł. Jeżeli jest to coś ciekawego, to wszyscy posłuchamy.

Poseł Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska (SLD):

Nie, nie jest to ciekawe. Mnie to po prostu powaliło, krótko mówiąc. Ja chciałam tylko prosić, ewentualnie jeśli byłoby to możliwe, czy moglibyśmy dostać jakąś informację jako Komisja na ten temat?

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

To podsumujemy na końcu, bo też mam kilka uwag do tego.

Poseł Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska (SLD):

Bo to jest ewenement.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Tak. Natomiast w takiej formie humorystycznej chciałbym to przedstawić. Kiedyś za czasów pana ministra Ziobry uchwalaliśmy ustawę o trybie przyspieszonym. No i potem z ministerstwa zlecono sprawdzenie, jak to jest realizowane. No i gdzieś tam na Podlasiu, nie będę mówił gdzie dokładnie, w ogóle nie realizowano tej ustawy. Na pytanie: dlaczego? Odpowiedziano: u nas ta ustawa się nie przyjęła. Tak więc na Podlasiu wszystko jest możliwe.

Poseł Zbigniew Kuźmiuk (PiS) – spoza składu Komisji:

Chciałbym zwrócić uwagę, że na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych będziemy drążyli tę kwestię. Panie ministrze, dobrze by było, żeby pan był przygotowany do konkretnych odpowiedzi na wątpliwości, które się tutaj pojawiły.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Czy jeszcze ktoś w tej sprawie zechciałby zabrać głos? Proszę państwa, sytuacja jest dosyć ciekawa, więc żeby nie było wątpliwości, poddam to pod głosowanie, ponieważ są tutaj pewne wątpliwości.

Jeżeli chodzi o część 15 – Sądy powszechne, kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem wykonania budżetu? (5), kto jest przeciwny? (0) kto się wstrzymał ?(1)

Przechodzimy do części budżetowej 37 – Sprawiedliwość. Kto jest za pozytywnym zaopiniowanie wykonaniem budżetu? (6) Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (1)

Przechodzimy do punktu drugiego porządku dziennego – rozpatrzenie sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2011 roku.

Głos z sali:

Jeszcze poseł sprawozdawca. Powinien być poseł Ast.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Właśnie uciekł, miał być i uciekł, chciałem posła Asta wmanewrować, bo nie miał okazji przedstawić koreferatu z działalności Rzecznika Praw Obywatelskich, uznałem, że poczuł się pokrzywdzony i chciałem go jakoś wynagrodzić, ale nie dotrwał. W związku z tym jeżeli pan poseł Michał Szczerba, serdecznie się cieszymy, panie pośle, będzie pan przedstawicielem Komisji Sprawiedliwości w Komisji Finansów Publicznych. Oczywiście dzisiaj się pan za bardzo nie wysilił, ale za to będzie pan mógł prześledzić to i na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych przedstawić wszystkie sprawozdania. Czy jest ogólna zgoda, żeby to był pan poseł Michał Szczerba? Jest. Przy ogólnej aprobacie przyjmujemy tę propozycję.

Pozwolicie państwo, że jeszcze przedstawię opinię. Nie trzeba.

Czyli przechodzimy teraz do rozpatrzenia sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2011 roku w zakresie przedmiotowym działania Komisji Sprawiedliwości. Kto z państwa to przedstawi?

Wicedyrektor departamentu NIK Sławomir Sierański:

Zastępca dyrektora w Departamencie Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Sławomir Sierański.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Panie dyrektorze, bardzo proszę też pokrótce to przedstawić.

Wicedyrektor departamentu NIK Sławomir Sierański:

Postaram się syntetycznie. W 2011 roku w obszarze pozostającym w bezpośrednim zainteresowaniu Komisji działalność kontrolna NIK obejmowała głównie działania związane z wykonaniem budżetu państwa w 2010 roku, to jest 59 kontroli i w 2011 roku – 47 kontroli. Kontrole te umożliwiały finansowe rozliczenie skontrolowanych jednostek, łącznie z badaniem i oceną ksiąg rachunkowych i wyrażeniem opinii na temat sprawozdań budżetowych. Ponieważ wyniki wyżej wymienionych kontroli zostały omówione już wcześniej, ograniczę się jedynie do wskazania wyników pozostałych kontroli pozostających bezpośrednio w zainteresowaniu Komisji. Z badań NIK wynika, że organy instytucji nie wypełniają właściwie swoich statutowych obowiązków i nie realizowały w całości zadań, do których zostały powołane. Szczególnie niepokoić powinny odnotowane przez NIK przypadki, gdy wpływa to na realizację zadań innych organów instytucji. Powyższe stwierdzono między innymi podczas kontroli doraźnej dotyczącej gromadzenia, przetwarzania i udostępniania informacji dotyczących bezpieczeństwa imprez masowych przeprowadzonych między innymi w Sądzie Rejonowym Warszawa – Śródmieście, gdzie ustalono, iż w całym okresie objętym kontrolą w sądzie nie były stosowane przepisy o bezpieczeństwie imprez masowych odnoszące się do terminu, sposobu oraz zakresu danych dotyczących bezpieczeństwa imprez masowych przekazywanych Komendantowi Głównemu Policji. Stwierdzono, iż informacje o osobach, w stosunku do których sąd orzekł zakaz uczestnictwa w imprezach masowych, nie były przekazywane policji. NIK stwierdziła 2 takie przypadki, albo przekazywane były z dużym opóźnieniem, mimo obowiązku wynikającego z wyżej wymienionej ustawy do niezwłocznego ich przekazania, nie później niż w ciągu 24 godzin od chwili ich otrzymania. Maksymalne opóźnienie stwierdzone przez NIK w tym przypadku wynosiło 50 dni i było wynikiem wysyłania informacji tradycyjną pocztą zamiast przy użyciu elektronicznych środków komunikacji lub bezpośredniego doręczenia, do czego zobowiązywały postanowienia tej ustawy. Uniemożliwiło to bieżącą aktualizację baz danych prowadzonych przez Komendanta Głównego Policji, w których gromadzone są informacje dotyczące bezpieczeństwa imprez masowych, a brak aktualnych danych osób, w stosunku do których orzeczona zakaz uczestnictwa w imprezach masowych uniemożliwiał organizatorom imprez wykluczenie uczestnictwa osób mogących zakłócić przebieg i bezpieczeństwo organizowanych przedsięwzięć. Z innych ustaleń kontroli wynikało również, że w tej fazie Komendant Główny Policji nie gromadzi informacji na temat zakazu uczestnictwa w imprezach masowych wydawanych przez instytucje zagraniczne, na co NIK zwróciła szczególną uwagę w związku z Euro 2012, negatywnie oceniając funkcjonowanie tego systemu.

Pragnę nadmienić, że w ramach właściwości Komisji Najwyższa Izba kontroli przeprowadziła w 2011 roku jeszcze 2 kontrole, kontrolę doraźną wykonywania wybranych zagadnień przez Dyrektora Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w Lublinie oraz kontrolę doraźną w zakresie tworzenia warunków do wykonywania prac społecznych w ramach kar ograniczenia wolności i kary grzywny.

Na koniec warto wspomnieć, iż 2011 rok był dla Izby wyjątkowy, NIK działała według dwóch statutów. W trakcie roku nastąpiła zmiana struktury organizacyjnej, dokonano między innymi rozdzielenia dużych departamentów kontroli na mniejsze, zmniejszono przedmiotowe i podmiotowe zakresy ich działania oraz utworzono kilka nowych. Celem tych zmian było usprawnienie pracy Najwyższej Izby Kontroli poprzez dostosowanie właściwości departamentów do działów administracji publicznej i zakresu działania resortów i komisji sejmowych. Wzięto również pod uwagę podział na funkcje w ukła-

dzie zadaniowym oraz dotychczasowe doświadczenia NIK. W wyniku tej reorganizacji między innymi utworzono Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego, do którego właściwości należy dział administracji publicznej, sprawiedliwość i sprawy wewnętrzne. Departament ten rozpoczął realizację swoich zadań w październiku 2011 roku, realizując bądź kończąc kontrole planowe dotyczące głównie wykonanie budżetu państwa w 2011 r. oraz działu sprawy wewnętrzne, takie jak organizacja wyjazdów i zabezpieczenie bezpieczeństwa osobom zajmującym kierownicze stanowiska w państwie korzystającym z lotnictwa transportowego Sił Zbrojnych RP w latach 2005–2010, prawidłowość gromadzenia i przetwarzania informacji dotyczących bezpieczeństwa imprez masowych, przygotowania struktury cywilnej do realizacji zadań w okresie wojny i pokoju i wykonywanie przez właściwe organy przepisów w zakresie zarządzania kryzysowego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Dziękuję. Proszę państwa, czy ktoś z pań i panów posłów chciałby w tej sprawie zabrać głos, zadać pytanie panu dyrektorowi? Nie widzę. W związku z tym proponuje pozytywnie zaopiniować sprawozdanie przedstawione przez Najwyższą Izbę Kontroli w tym zakresie.

Kto jest za?(8) Kto jest przeciwny?(0) Nie ma wstrzymujących się.

Na tym zamykam posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Dziękujemy wszystkim państwu za obecność.